

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721201489
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6721201489.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej, v právnej veci žalobcu Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. I. XX, XXX XX H., právne zastúpeného advokátom Mgr. Ivanom Bugrim, IČO: 42 307 155, so sídlom advokátskej kancelárie Námestie SNP 23, 960 01 Zvolen, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866, so sídlom Pribinova 2, 812 71 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, o zaplatenie sumy 4.196,09 Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 17C/15/2021-324 zo dňa 10.03.2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 17C/15/2021-324 zo dňa 10.03.2022 **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške náhrady trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.196,09 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), ktorým výrokom žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania (výrok II.).

Súd prvej inštancie vyhovel v plnom rozsahu žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal náhrady škody spôsobenej porušením práva Európskej únie z dôvodu nesprávnej resp. neúplnej transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES zo dňa 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „smernica“) na 48-hodinový týždenný pracovný čas, a to konkrétne do zákona č. 315/2001 Z. z. o hasičskom a záchrannom zbore, za ktorú zodpovedá žalovaný na princípe absolútnej objektívnej zodpovednosti. Námietku žalovaného, ktorý namietal nepríslušnosť súdu na konanie, vyhodnotil ako nedôvodnú, a preto v zmysle § 42 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) na ňu neprihliadol. Poukázal na to, že žalobca v konaní uplatňuje si nárok na náhradu škody, ktorú mu spôsobil žalovaný v dôsledku porušenia úijného práva prostredníctvom nedostatočnej transpozície Smernice Európskej únie č. 2003/88/ES do slovenského právneho poriadku, čo má za následok nerešpektovanie úijného práva žalobcu Slovenskou republikou na maximálny priemerný 48-hodinový týždenný pracovný čas vrátane nadčasov, v dôsledku čoho vznikla žalobcovi škoda z titulu nemajetkovej ujmy voči štátu, pričom niet žiadneho iného orgánu, ktorý by mal právomoc okrem súdu o tomto nároku žalobcu rozhodnúť. Dospel k názoru, že právomoc slovenského súdu na rozhodnutie o nároku žalobcu je v posudzovanej veci daná, pričom poukázal na článok 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj na § 19 písm. b) CSP. Námietku žalovaného, že nárok žalobcu nie je daný, pretože sa na neho ako príslušníka HaZZ smernica nevzťahuje, nepovažoval za dôvodnú s poukazom na to, že v článku 17 ods. 3 písm. b)

smernice 2003/89/ES sa uvádza, že v súlade s ods. 2 tohto článku sa môžu vykonať odchýlky členskými štátmi len od článkov 3, 4, 5, 8 a 16, avšak odchýlku od článku 2 alebo článku 6 smernica nepripúšťa. Poukázal na to, že zo záverov uznesenia Súdneho dvora C-52/04 Personalrat der Feuerwehr Hamburg vyplýva, že článok 2 smernice Rady 89/391/EHS, ako aj článok 1 ods. 3 smernice Rady 2003/88/ES sa majú vykladať v tom zmysle, že činnosti vykonávané zásahovými silami takej verejnej požiarnej služby ako je verejná služba, o ktorú ide vo veci samej, obvykle patria do pôsobnosti uvedených smerníc, takže článok 6 bod 2 smernice v zásade bráni prekročeniu maximálnej hranice 48 hodín určenej ako maximálny týždenný pracovný čas vzťahujúci sa aj na služby hliadky. Jeho prekročenie je však možné v prípade výnimočných okolností takej závažnosti a rozsahu, ako je napríklad katastrofa. Súd poukázal na to, že zákon č. 315/2001 Z. z. (zákon o hasičskom a záchrannom zbore - ďalej „ZoHaZZ“) v prílohe č. 4 bod 6 preberá smernicu, preto je potrebné prijať záver, že v danom prípade služobná činnosť žalobcu patrí do pôsobnosti smernice 2003/88/ES. Vzhľadom na ďalšie námietky žalovaného súd prvej inštancie dospel k názoru, že žalovaný je vo veci pasívne legitimovaným subjektom v súdnom konaní. Poukázal na to, že sporová vec sa týka porušenia práva Únie pre absentujúcu resp. nesprávnu transpozíciu Smernice do zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore, v znení neskorších predpisov, pretože do pracovného času hasiča sa nezarátava aj jeho pracovná pohotovosť na pracovisku počas jej neaktívnej časti (§ 12 ods. 6 v spojení s § 193 zákona č. 315/2001 Z. z. vylúčil aplikáciu § 96 ods. 2 Zákonníka práce na služobné pomery hasičov). Absentujúca alebo nesprávna transpozícia Smernice EÚ do noriem vnútroštátneho práva je výsledkom zákonodarného a legislatívneho procesu, ktorý je v zmysle § 9 vylúčený z pôsobnosti zákona č. 514/2003 Z. z., nakoľko za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady SR pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a/, d/ Ústavy SR a postup alebo výsledok postupu vlády SR pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b/ Ústavy SR. Niet preto žiadnych prekážok, aby pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o nároku na náhradu škody voči štátu bola Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR ako orgán do pôsobnosti ktorého spadá aj Hasičský a záchranný zbor SR, ktorý orgán bol (okrem iných) tiež garantom právnej úpravy vykonanej zákonom č. 315/2001 Z. z. Takáto objektívna zodpovednosť štátu tu existuje bez ohľadu na to, ktorý verejný orgán sa porušenia práva Únie dopustil, resp. ktorý z orgánov by mal povinnosť škodu podľa vnútroštátnych noriem nahradiť (napr. C-429/09 G. Fuß bod 46). Súd ďalej poukázal, že smernice v zásade nemajú priamy účinok, avšak Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že určité opatrenia stanovené smernicou môžu mať vo výnimočných prípadoch priamy účinok na členský štát aj vtedy, ak tento ešte neprijal transponujúci právny akt t.j. v prípadoch, keď smernica nebola transponovaná do vnútroštátneho práva alebo bola transponovaná nesprávne. Ustanovenia smernice sú imperatívne a dostatočne jasné a presné a ustanoveniami smernice sa priznávajú práva jednotlivcom. Doktrína priamej účinnosti smerníc je teda produktom Súdneho dvora EÚ - vznikla z viacerých rozhodnutí Súdneho dvora EÚ (napr. Rozhodnutia Súdneho dvora vo veci Van Duyn; vo veci C 152/84 Marshall v. Southampton and South-West Hampshire Area Health Authority; vo veci C 8/81 Becker; vo veci C 148/78, Pubblico Ministero v. Tullio Ratti) a bola vytvorená s cieľom vyriešiť situáciu, keď členský štát neimplementoval smernicu v určenej lehote resp. určeným spôsobom a zároveň sú splnené štyri podmienky na priznanie priamej účinnosti, a to (a) jasný, presný a dostatočne určitý záväzok obsiahnutý v smernici, (b) nepodmienený záväzok, (c) uplynutie lehoty na transpozíciu smernice do vnútroštátneho poriadku a (d) nejde o záväzok, ktorý priamo ukladá povinnosť jednotlivcovi (naopak, priznáva mu nejaké právo). Pri splnení týchto požiadaviek sa môžu jednotlivci odvolať na ustanovenia smernice pred orgánom verejnej moci. Súdny dvor EÚ judikoval, že znením smerníc nie sú viazané len vnútroštátne súdy, ale aj ostatné orgány verejnej moci, ako aj iné verejné orgány. Cieľ smerníc je záväzný pre všetky orgány, ktoré sú na základe rozhodnutia štátu zodpovedné za poskytovanie verejných služieb a ktoré majú na tento účel určité osobitné právomoci, ktoré sú nad rámec pravidiel medzi jednotlivcami. Podľa judikatúry Súdneho dvora (vec Francovich, spoločné veci C-6/90 a C-9/90) má jednotlivec nárok na náhradu škody od členského štátu, ktorý nedodržiava právne predpisy Únie. Súdny dvor znovu zopakoval, že aj keď komunitárne právo nemá výslovné ustanovenie o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú jednotlivcovi porušením komunitárneho práva, tento princíp je vlastný komunitárnemu právu. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora môže náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi zabezpečiť nielen verejnoprávny subjekt, ale aj štát, t. z. že právo Únie nebráni tomu, aby mohla zodpovednosť verejnoprávneho subjektu za škodu spôsobenú jednotlivcovi vzniknúť popri zodpovednosti, ktorú má samotný členský štát. V danom prípade ide o objektívnu a absolútnu zodpovednosť štátu, ktorá tu existuje bez ohľadu na to, ktorý konkrétny verejný orgán sa porušením práva Únie dopustil, resp. ktorý z orgánov by mal povinnosť škodu podľa vnútroštátnych noriem nahradiť. Aj s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že žalovaný je v spore pasívne vecne legitimovaný - pasívne vecne legitimovaným subjektom v danom spore je Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo

vnútra SR ako orgán, do pôsobnosti ktorého spadá aj Hasičský a záchranný zbor (§ 11 písm. c/ zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii a činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy), ktorého príslušníkom je a bol žalobca aj v rozhodnej dobe, pričom MV SR je súčasne garantom právnej úpravy vymedzenej ZoHaZZ, súčasne predstavuje garanta riadnej transpozície smernice Európskej únie do slovenského právneho poriadku. K námietke žalovaného, že úprava v zákone č. 315/2001 Z. z. neodporuje dotknutej smernici, súd prvej inštancie s poukazom na úpravu článku 2 smernice - vid' bod 21 a článku 6 smernice - vid' bod 22 a na ust. § 85 ods. 1, § 86 ods. 1, § 92 ods. 1, § 93 ods. 1, § 103 ods. 1, § 116 ods. 1, § 122 ods. 1, § 135e ods. 1 ZoHaZZ a § 12 ods. 6 ZoHaZZ a s poukazom na § 85 ods. 9, § 96 ods. 2 Zákonníka práce a článok 36 ods. 1 písm. c), d) a e) Ústavy SR dospel k názoru, že Slovenská republika ako členský štát Európskej únie v súlade s potrebou chrániť bezpečnosť a zdravie pracovníkov, konkrétne v danom prípade príslušníkov HaZZ, neprijal doposiaľ opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby bol služobný čas príslušníkov HaZZ definovaný v súlade s pojmom pracovný čas podľa článku 2 smernice 2003/88/ES a nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času stanovená v článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES. Zároveň poukázal na rozsudky Súdneho dvora vo veci C-518/15 Ville de Nivelles a vo veci C-303/98 Simap, vo veci H.(C-151/02). Aj s prihliadnutím na názor vyplývajúci z judikatúry Súdneho dvora, argumentáciu žalovaného v tom smere, že počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti žalobca nemusí byť bdely a aktívny a že má k dispozícii miesto na oddych (odpočinok) a teda, že žalobca v prípade, ak nie je nariadený služobný zásah, môže odpočívať, alebo sa venovať inej činnosti, je v tejto súvislosti podľa názoru súdu prvej inštancie bez právneho významu s poukazom na to, že podľa judikatúry Súdneho dvora sa za súčasť pracovného času považuje všetok čas, ktorý žalobca trávi v mieste výkonu práce a je k dispozícii svojmu zamestnávateľovi, keď v danom prípade žalobca počas pohotovosti musí byť v budove hasičskej stanice a túto nemôže opustiť a musí byť usstrojený a pripravený do 1 minúty od ohlásenia vykonať výjazd. Skutočnosť, že zamestnávateľom počas tejto doby nie sú určené žiadne iné činnosti, nemôže byť na ťarchu zamestnanca.

Súd prvej inštancie posúdil otázku, či je daný základ nároku žalobcu na náhradu škody v dôsledku porušenia jeho práv plynúcich z článku 2 a z článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES, pričom dospel k názoru, že takýto základ nároku na náhradu škody je daný; poukázal a článok 36 ods.1 písm. c), d) a e) Ústavy Slovenskej republiky, § 11, § 13 ods. 1 a § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka a podrobne sa v odôvodnení rozsudku v bode 42 a 43 zaoberal splnením všetkých podmienok nároku žalobcu na náhradu škody a dospel k záveru, že nárok žalobcu je daný. V dôsledku nerešpektovania článku 2 ods. 1 a 2 a čl. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času prišiel žalobca o veľký počet hodín voľného času, ktoré by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných a priateľských vzťahov, ako aj fyzickej a psychickej relaxácii, čím došlo k zásahu do jeho osobnostných práv (práva na ochranu zdravia, práva na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, práva na primeraný odpočinok po práci a práva na vedenie súkromného rodinného života), za čo mu nepochybne patrí nárok na primerané odškodnenie. Samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením a práve peňažná náhrada sa javí ako spôsobilá forma odškodnenia takejto vznikutej ujmy. Článok 6 písm. b) smernice predstavuje v rozsahu, v akom ukladá členským štátom maximálnu hranicu priemerného týždenného pracovného času, ktorá musí byť ako minimálna požiadavka priznaná každému pracovníkovi, dôležité pravidlo sociálneho práva Únie, ktoré nemožno podrobiť akejkoľvek podmienke, alebo akémukoľvek obmedzeniu, a ktoré jednotlivcom priznáva práva, ktorých sa môžu dovolávať priamo pred vnútroštátnymi súdmi. Členské štáty nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti čl. 6 písm. b) Smernice tak, aby uplatnenie z neho plynúceho nároku viazali na nejakú podmienku, alebo ho určitým spôsobom obmedzovali (C397/01 Pfeiffer bod 99, C429/09 Fuß bod 35, 52). SDEÚ tiež opakovane judikoval, že čas pracovnej pohotovosti na pracovisku je potrebné v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času (bod 95C-397/01 Pfeiffer), a konštatoval, že pracovná pohotovosť vykonávaná pracovníkom v režime fyzickej prítomnosti v zariadení zamestnávateľa sa považuje ako celok za pracovný čas nezávisle od toho, akú prácu skutočne pracovník vykonáva (C-437/05 Vorel, bod 27). Osobitne v prípade hasičov Súdny dvor túto otázku riešil v rozhodnutí C-429/09 Fuß keď potvrdil, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu pracovný čas a nesmie prekročiť maximálny týždenný pracovný čas ustanovený smernicou. Nie je tak podstatné, akým spôsobom žalobca vykonáva služobnú pohotovosť, či je alebo nie je povinný byť bdely a aktívny počas trvania služobnej pohotovosti, pokiaľ musí byť po stanovený čas k dispozícii zamestnávateľovi. Bez vplyvu na porušenie článku 6 písm. b) smernice je preto aj skutočnosť, že za pracovnú pohotovosť je vyplácaná odmena.

Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania zo strany žalovaného, ktorý tvrdil, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je možné s ohľadom na premlčanie uplatniť najviac za dva roky spätne. Súd prvej inštancie dospel k názoru, že táto námietka premlčania dôvodná nie je s poukazom na to, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Počiatok plynutia všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby pri náhrade za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/194/2011 zo dňa 27.11.2012). K nemajetkovej ujme žalobcu, ktorú si uplatňuje žalobou, dochádzalo osobitne v jednotlivých mesiacoch a v priamej príčinnej súvislosti s porušením smernice potom boli porušené osobnostné práva žalobcu, pričom následne - v nasledujúcich mesiacoch (ku dňu splatnosti mzdy, t. j. vždy 10. deň nasledujúceho mesiaca) táto ujma nebola zo strany žalovaného kompenzovaná v služobnom plate žalobcu navyše o požadovaných 35 %, resp. 20 %. Žalobca si predmetné nároky uplatnil počnúc splatnosťou mzdy za marec roku 2018, ktorá bola 10.04.2018 - žaloba bola pritom na súde podaná dňa 09.04.2021 (č.l. 99), čo znamená, že jednotlivé nároky žalobcu premlčané nie sú.

Súd prvej inštancie námietku žalovaného, že žalobca mal povinnosť upozorniť nadriadeného na porušovanie jeho práv a na to, že mu vzniká ujma a že mal povinnosť žiadať, aby mu zo strany žalovaného nebola určovaná pohotovosť z dôvodov, ktoré v žalobe uvádza a teda, že žalobca neprejavil primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu, alebo obmedziť jej rozsah a že včas nevyužil všetky dostupné prostriedky na právnu ochranu nepovažoval za dôvodnú. Poukázal na judikatúru Súdneho dvora, najmä na rozsudok vo veci C-429/09 Fuß; súdny dvor prihliadnuc na to, že článok 6 písm. b) smernice je pravidlom sociálneho práva s osobitným významom, od ktorého sa nemôže odchyliť žiadny zamestnávateľ vo vzťahu k pracovníkovi zohľadňujúc tiež, že pracovník je slabšou stranou v rámci pracovnoprávneho vzťahu, dospel k záveru, že nemožno považovať za primerané žiadať od takéhoto pracovníka, aby na účely uplatnenia nároku na získanie náhrady škody najprv podával žiadosť zamestnávateľovi, ktorá požiadavka by bola v rozpore so zásadou efektivity. Z uvedených dôvodov nemožno preto v nekonaní žalobcu nachádzať žiadny podiel zodpovednosti na vzniku ujmy spôsobenej mu žalovaným pri implementácii noriem práva Únie. Z rovnakých dôvodov je bez právneho významu aj argumentácia žalovaného v tom smere, ak poukazuje na ustanovenia kolektívnych zmlúv či pokynov prezidenta HaZZ, pričom poukázal na to, že z výpovede žalobcu vyplýva, že spoločne s kolegami prostredníctvom odborového orgánu upozorňovali nadriadeného na problém nedodržiavania maximálneho pracovného času, ktorý však vždy odkázal na vnútroštátnu zákonnú úpravu. Súd ustálil, že za takejto situácie nemožno prijať obranu žalovaného, že žalobca nevyňaložil snahu o odstránenie resp. predvídanie škodlivých následkov.

K námietke žalovaného, že výška uplatnenej náhrady nemajetkovej je neprimeraná, súd prvej inštancie poukázal na to, že pri posudzovaní priznania zadosťučinenia v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka súdom sa predpokladá splnenie určitých zákonom kvalifikovaných podmienok (tieto sú uvedené v § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Týmito kumulatívne stanovenými podmienkami sú, že a/ morálne zadosťučinenie sa javí v konkrétnom prípade nepostačujúce (musí byť splnená v každom prípade), b/ neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby, či jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere (pravidelná podmienka). Zo znenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka („najmä preto“) treba ale vyvodiť, že súdu nebráni nič v tom, aby (in concreto) prihliadol pri svojej úvahe o priznaní zadosťučinenia v peniazoch prípadne i k iným aspektom konkrétneho prípadu. To platí ale len za predpokladu, že tieto aspekty budú svojim významom a váhou zrovnateľné s uvedenými podmienkami zákonom výslovne stanovenými.

V zmysle nálezu Ústavného súdu III. ÚS 288/2017 z 05.12.2017, pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako, a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi „závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.“ Ústavný súd skonštatoval, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy závisí vo veľkej miere na úvahe rozhodujúceho súdu, na druhej strane však táto úvaha neznamena priestor na svojvôľu, či arbitrárnosť. Príslušný súd musí uskutočniť dokazovanie a následne na základe z neho vyplývajúcich skutkových zistení posúdiť, či táto ujma vznikla a ako bola závažná. Jej vznik pritom musí tvrdiť a doložiť navrhovateľ, ktorý nesie dôkazné bremeno. Príslušné závery súdu musia byť riadne odôvodnené a musia spočívať na logických a legitímnych faktoch. Poukázal na nález Ústavného súdu III. ÚS 288/2017 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/126/2007 zo dňa 30.04.2008.

V danom prípade, pokiaľ si teda žalobca uplatňuje svoj nárok za použitia analógie § 13 v spojení s § 11 Občianskeho zákonníka, súd aplikáciu ustanovení o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy

priznávanej fyzickým osobám v prípade zásahu do ich osobnostných práv považoval za správnu, zohľadniac pri určení výšky náhrady kritériá stanovené zákonom a vyplývajúce z judikatúry. Žalobca svojou výpoveďou v spojení s listinnými dôkazmi preukázal, že pri takomto rozvrhnutí pracovného času, ktorý je v rozpore s právom EÚ prichádza o voľný čas, ktorý by inak mohol venovať rozvoju osobných, rodinných, priateľských vzťahov, fyzickej a psychickej relaxácii. V konaní zdôrazňoval, že podanou žalobou sa domáha náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy vyčíslenej podľa počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil a ktoré mu neboli započítané do služobného času. Nežaluje teda nemajetkovú ujmu vyčíslenú za presný počet odpracovaných hodín nad 48 hodín týždenne. Za primeranú náhradu považuje finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva zákon o HaZZ ako pri nariadenej služobnej pohotovosti (t. j. mimo určenej služobnej pohotovosti). Súd stanovený postup žalobcu pri výpočte náhrady škody považoval za primeraný charakteru a spôsobu, akým k zásahu došlo, ako aj k následkom na jeho živote a to vo väzbe na porovnateľné kritérium ceny práce, z ktorého vychádzal žalobca. Žalobca vykonal prepočet hodín služobnej pohotovosti, ktoré mu neboli zarátané do fondu pracovného času v žalovanom období (marec 2018 až marec 2021), pričom vychádzal z informácií a podkladov získaných od svojho zamestnávateľa (dochádzkový systém), konkrétne v rozsahu 1983,14 hodín služobnej pohotovosti, ktorá mu nebola započítaná do pracovného času. Nakoľko žalovaný nerozporoval dôkazy predložené žalobcom, ani výpočet času služobnej pohotovosti, tieto skutočnosti tvrdené žalobcom a preukazované listinnými dôkazmi súd považoval za nesporné a vychádzal z takéhoto určenia rozsahu žalobcom (§ 151 ods. 1 CSP). K námietke žalovaného o nezohľadnení doby PN a doby dovolenky súd sa priklonil k názoru žalobcu, že pri výpočte maximálneho týždenného pracovného času sa uvedené nezahŕňa (čl. 16 Smernice „Doby platenej ročnej dovolenky priznané v súlade s článkom 7 a doby pracovnej neschopnosti sa nezahŕňajú alebo sú pri výpočte priemeru neutrálne). Takto stanovené hodiny žalobca navrhol odškrtnúť odmenou, ktorá sa inak priznáva za výkon nariadenej pohotovosti podľa § 122 ods. 2 ZoHaZZ. Keďže za uvedený čas mu bola priznaná odmena nižšia ako pri určenej služobnej pohotovosti podľa § 122 ods. 1 ZoHaZZ, vyčíslil rozdiel takejto odmeny, ktorú si uplatnil v celkovej výške 4.196,09 Eur. Vychádzajúc tak z určenia výšky nemajetkovej ujmy ako rozdielu náhrady uvedenej v § 122 ods. 1 ZoHaZZ (15 % alebo 30 % peňažnej náhrady z príslušnej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) a peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. 2 ZoHaZZ (vo výške 50 % z príslušnej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku) je v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti počas pracovných dní možné určiť výšku nemajetkovej ujmy ako súčin počtu odpracovaných hodín služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku a sumy zodpovedajúcej 35 % peňažnej náhrady z príslušnej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50 % mínus 15 %) a v prípade odpracovanej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku v čase pracovného pokoja ako súčin odpracovaných hodín v čase pracovného pokoja a sumy zodpovedajúcej 20 % peňažnej náhrady z príslušnej hodinovej sadzby za príslušný kalendárny mesiac príslušného kalendárneho roku (50 % mínus 30 %).

Obdobie marec 2018 - december 2018:

Žalobca preukázateľne odpracoval spolu 2295,61 hodín, z toho: fond pracovného času predstavuje 1734 hodín; služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 546,61 hodín; služobná pohotovosť nariadená v zmysle § 92 ods. 2 ZoHaZZ v rozsahu 15 hodín.

Počet hodín odpracovanej pracovnej pohotovosti Za mesiac (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ) Pohotovosť Spolu (15 % a 30%) Hodinová sadzba Rozdiel 35% Rozdiel 20% Nemajetková ujma za mesiac pohotovosť počas pracovných dní (15%) Nemajetková ujma za mesiac - pohotovosť v dňoch pracovného pokoja (30%) Nemajetková ujma za mesiac spolu (15% a 30%)

15% 30% (hodín) (€) (€) (€) (€) (€) (€)

2018

3/2018	42,00	7,00	49,00	5,1886	1,8160	1,0377	76,2724	7,2640	83,5365
4/2018	40,50	7,00	47,50	5,1886	1,8160	1,0377	73,5484	7,2640	80,8124
5/2018	41,75	41,75	5,1886	1,8160	1,0377	75,8184	0,0000	75,8184	
6/2018	48,53	48,53	5,1886	1,8160	1,0377	88,1310	0,0000	88,1310	
7/2018	70,00	70,00	5,1886	1,8160	1,0377	127,1207	0,0000	127,1207	
8/2018	56,00	56,00	5,1836	1,8160	1,0377	101,6966	0,0000	101,6966	
9/2018	35,00	35,00	5,1886	1,8160	1,0377	63,5604	0,0000	63,5604	
10/2018	63,00	63,00	5,1886	1,8160	1,0377	114,4086	0,0000	114,4086	
11/2018	56,00	7,00	63,00	5,1886	1,8160	1,0377	101,6966	7,2640	108,9606

12/2018 65,83 7,00 72,83 5,1886 1,8160 1,0377 119,5479 7,2640 126,8120

Spolu 518,61 28,00 546,61 Nemajetková ujma 941,80 € 29,06 € 970,86 €

V období marec 2018 až december 2018 žalobca podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ, odpracoval 518,61 hodín služobnej pohotovosti, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 15 % z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac a 28 hodín služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 30 % z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac. Služobnú pohotovosť, ktorá mu bola nariadená podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v tomto období odpracoval v rozsahu 15 hodín. Za služobnú pohotovosť odpracovanú v období marec až december 2018 v rozsahu 561,61 hodín mu bola vyplatená suma v celkovej výške 509,57 Eur.

Nemajetková ujma za služobnú pohotovosť vykonanú nad rozsah ustanoveného týždenného pracovného času v kalendárnom roku 2018 predstavuje spolu sumu 970,86 Eur.

Obdobie január 2019 - december 2019:

Žalobca preukázateľne odpracoval spolu 2743,21 hodín, z toho: fond pracovného času predstavuje 2088 hodín; služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 646,21 hodín; služobná pohotovosť nariadená v zmysle § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v rozsahu 9 hodín.

V období január 2019 až december 2019 žalobca podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ odpracoval 618,21 hodín služobnej pohotovosti, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 15 % z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac a 28 hodín služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 30 % z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac. Služobnú pohotovosť, ktorá mu bola nariadená podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v tomto období odpracoval v rozsahu 9 hodín. Za služobnú pohotovosť odpracovanú v období január až december 2019 v rozsahu 655,21 hodín mu bola vyplatená suma v celkovej výške 609,73 Eur.

Počet hodín odpracovanej pracovnej pohotovosti za mesiac (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ) Pohotovosť Spolu (15% a 30%) Hodinová sadzba Rozdiel 35% Rozdiel 20% Nemajetková ujma za mesiac pohotovosť počas pracovných dní (15%) Nemajetková ujma za mesiac - pohotovosť v dňoch pracovného pokoja (30%) Nemajetková ujma za mesiac spolu (15% a 30%)

15% 30% (hodín) (€) (€) (€) (€) (€) (€)

2019

1/2019 49,00 7,00 56,00 5,6286 1,9700 1,1257 96,5305 7,8800 104,4105

2/2019 49,00 49,00 5,6286 1,9700 1,1257 96,5305 0,0000 96,5305

3/2019 60,85 60,85 5,6286 1,9700 1,1257 119,8751 0,0000 119,8751

4/2019 46,62 46,62 5,6286 1,9700 1,1257 91,8419 0,0000 91,8419

5/2019 41,02 41,02 5,6286 1,9700 1,1257 80,8098 0,0000 80,8098

6/2019 56,00 56,00 5,6286 1,9700 1,1257 110,3206 0,0000 110,3206

7/2019 54,35 7,00 61,35 5,6286 1,9700 1,1257 107,0700 7,8800 114,9501

8/2019 60,80 60,80 5,6286 1,9700 1,1257 119,7766 0,0000 119,7766

9/2019 48,30 48,30 5,8514 2,0480 1,1703 98,9179 0,0000 98,9179

10/2019 49,00 49,00 5,8514 2,0480 1,1703 100,3515 0,0000 100,3515

11/2019 55,00 7,00 62,00 5,8514 2,0480 1,1703 112,6395 8,1920 120,8314

12/2019 48,27 7,00 55,27 6,5371 2,2880 1,3074 110,4410 9,1519 119,5930

Spolu 618,21 28,00 646,21 Náhrada za ujmu 1 245,10 € 33,10 € 1 278,21 €

Nemajetková ujma za služobnú pohotovosť vykonanú nad rozsah ustanoveného týždenného pracovného času v kalendárnom roku 2019 predstavuje spolu sumu 1.278,21 Eur.

Obdobie január 2020 - december 2020:

Žalobca preukázateľne odpracoval spolu 2806,05 hodín, z toho: fond pracovného času predstavuje 2096 hodín; služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 671,32 hodín; služobná pohotovosť nariadená v zmysle § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v rozsahu 38,73 hodín

V období január 2020 až december 2020 žalobca podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ odpracoval 646,25 hodín služobnej pohotovosti, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 15 % z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac a 25,07 hodín služobnej pohotovosti v čase pracovného pokoja, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 30 % z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac. Služobnú pohotovosť, ktorá mu bola nariadená podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v tomto období odpracoval v rozsahu 38,78 hodín. Za služobnú pohotovosť odpracovanú v období január až december 2020 v rozsahu 710,05 hodín mu bola vyplatená suma v celkovej výške 898,76 Eur.

Počet hodín odpracovanej pracovnej pohotovosti za mesiac (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ) Pohotovosť Spolu (15% a 30%) Hodinová sadzba Rozdiel 35% Rozdiel 20% Nemajetková ujma za mesiac pohotovosť počas pracovných dní (15%) Nemajetková ujma za mesiac - pohotovosť v dňoch pracovného pokoja (30%) Nemajetková ujma za mesiac spolu (15% a 30%)

15% 30% (hodín) (€) (€) (€) (€) (€) (€)

2020

1/2020	67,38	7,00	74,38	7,0457	2,4660	1,4091	166,1587	9,8640	176,0227			
2/2020	42,00	42,00	7,0457	2,4660	1,4091	103,5718	0,0000	103,5718				
3/2020	49,00	49,00	7,0457	2,4660	1,4091	120,8338	0,0000	120,8338				
4/2020	53,08	53,08	7,0457	2,4660	1,4091	130,8950	0,0000	130,8950				
5/2020	56,00	56,00	7,0457	2,4660	1,4091	138,0957	0,0000	138,0957				
6/2020	63,00	63,00	7,0457	2,4660	1,4091	155,3577	0,0000	155,3577				
7/2020	46,75	4,07	50,82	7,0457	2,4660	1,4091	115,2853	5,7352	121,0205			
8/2020	63,00	63,00	7,0457	2,4660	1,4091	155,3577	0,0000	155,3577				
9/2020	48,18	7,00	55,18	7,1029	2,4860	1,4206	119,7762	9,9441	129,7203			
10/2020	48,17	48,17	7,1029	2,4860	1,4206	119,7513	0,0000	119,7513				
11/2020	46,86	46,86	7,1029	2,4860	1,4206	116,4947	0,0000	116,4947				
12/2020	62,83	7,00	69,83	7,1029	2,4860	1,4206	156,1963	9,9441	166,1404			
Spolu	646,25	25,07	671,32	Náhrada za ujmu	1	597,77	€	35,49	€	1	633,26	€

Nemajetková ujma za služobnú pohotovosť vykonanú nad rozsah ustanoveného týždenného pracovného času v kalendárnom roku 2020 predstavuje spolu sumu 1.633,26 Eur.

Obdobie január 2021 - marec 2021:

Žalobca preukázateľne odpracoval spolu 614,75 hodín, z toho: fond pracovného času predstavuje 495,75 hodín; služobná pohotovosť určená v zmysle § 92 ods. 1 ZoHaZZ v rozsahu 119 hodín; služobná pohotovosť nariadená v zmysle § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ v rozsahu 0 hodín.

V období január 2021 až marec 2021 žalobca podľa § 92 ods. 1 ZoHaZZ odpracoval 119 hodín služobnej pohotovosti, za ktorú mu prináležala odmena v rozsahu 15 % z prináležiacej hodinovej odmeny za príslušný kalendárny mesiac. Služobnú pohotovosť v tomto období nevykonával v čase pracovného pokoja, a ani mu nebola nariadená služobná pohotovosť podľa § 92 ods. 2 písm. a) ZoHaZZ. Za služobnú pohotovosť odpracovanú v období január až marec 2021 v rozsahu 119 hodín mu bola vyplatená suma v celkovej výške 134,47.

Počet hodín odpracovanej pracovnej pohotovosti za mesiac (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ) Pohotovosť Spolu (15% a 30%) Hodinová sadzba Rozdiel 35% Rozdiel 20% Nemajetková ujma za mesiac pohotovosť počas pracovných dní (15%) Nemajetková ujma za mesiac - pohotovosť v dňoch pracovného pokoja (30%) Nemajetková ujma za mesiac spolu (15% a 30%)

15% 30% (hodín) (€) (€) (€) (€) (€) (€)

2021

1/2021	28,00	28,00	7,5333	2,6367	1,5067	73,8263	0,0000	73,8263		
2/2021	49,00	49,00	7,5333	2,6367	1,5067	129,1961	0,0000	129,1961		
3/2021	42,00	42,00	7,5333	2,6367	1,5067	110,7395	0,0000	110,7395		
Spolu	119,00	0,00	119,00	Náhrada za ujmu	313,76	€	0,00	€	313,76	€

Nemajetková ujma za služobnú pohotovosť za obdobie január 2021 až marec 2021 predstavuje spolu sumu 313,76 Eur.

Na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení skutkového a právneho stavu súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy titulom porušenia komunitárneho práva neprevzatím resp. nesprávnym prevzatím Smernice do vnútroštátneho práva v oblasti právnej úpravy služobného pomeru príslušníkov HaZZ, konkrétne do zákona o HaZZ, je v celom rozsahu dôvodný čo do dôvodu a výšky, súd ho vyhodnotil za riadne preukázaný a preto žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel.

Zo skutkových okolností prejednávaneho prípadu vyplynulo, že na strane žalobcu došlo k porušeniu jeho základného osobnostného práva - práva na ochranu zdravia spočívajúceho predovšetkým v porušení práva na primeranú dobu odpočinku. Z ustanovenia § 13 ods. 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že občianskoprávne prostriedky ochrany osobnosti sú uvedené iba príkladom, z čoho súčasne vyplýva, že právna úprava nevylučuje, aby poškodená fyzická osoba použila aj iné prostriedky ochrany. Pokiaľ ide o uplatnenie peňažnej satisfakcie, táto prichádza do úvahy vždy, pokiaľ by sa nepeňažná satisfakcia

nejavila ako postačujúca. Pokiaľ súd vychádzal z povahy porušeného práva a z okolností, za ktorých k porušeniu došlo, keď žalovaný ako členský štát Únie neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času, resp. prijal vnútroštátnu právnu úpravu v zmysle zákona č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbere, ktorý umožňuje služobnému úradu rozvrhnúť príslušníkovi zboru služobný čas tak, že tento presiahne maximálnu hranicu stanovenú v čl. 6 písm. b/ Smernice, je v posudzovanej veci možné konštatovať, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu a tiež žaloba na odstránenie trvajúcich následkov, nie sú na mieste, vzhľadom na zodpovedný subjekt, ktorým je štát. Vzhľadom na tieto špecifiká prípadu rovnako neprichádza do úvahy ani morálna satisfakcia, ktorou súdna prax rozumie predovšetkým ospravedlnenie, resp. odvolanie poškodzujúcich výrokov a podobne. Všetky uvedené prostriedky ochrany osobnosti, ktoré súd v spomínanom vylúčil ako možné prostriedky, predstavujú prípad, kedy súdna prax nevylučuje možnosť bez ďalšieho uplatniť z titulu uplatneného nároku požadované finančné zadostučenie. Už samotná existencia zásahu do konštatovaných osobnostných práv žalobcu a jeho trvanie (niekoľko rokov) odôvodňujú požadovanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ako účinného prostriedku ochrany osobnostných práv. Zákonodarca nepodáva definíciu nemajetkovej ujmy a jej určenie čo do výšky je závislé na úvahe súdu. Nemajetková ujma sa prejavuje v ťažko definovateľnej sfére vnímania ťažkostí, nepohodlia, stresu a iných nežiaducich účinkov spojených so zásahom do základných ľudských hodnôt. Aj keď nemajetková ujma je škoda morálna, prináleží za ňu poškodenému peňažná (materiálna) satisfakcia. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy v rámci voľnej úvahy východiskom je primeranosť. Náhrada má byť taká vysoká, aby mohla splniť úlohu odškodňovacie, nielen symbolickú, na druhej strane nemôže byť táto náhrada ani neprimerane vysoká. V prejednávanom prípade uplatnená nemajetková ujma má najbližšie k náhrade škody v dôsledku konštatovaného porušenia práva, aj keď v zásade nejde o nárok na náhradu škody. Jej výpočet ako rozdiel náhrady uvedenej v § 122 ods. 1 hasičského zákona a peňažnej náhrady uvedenej v § 122 ods. 2 písm. a/ hasičského zákona je preto možné považovať za sumu, ktorá je primeranou výškou nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla, pretože spĺňa odškodňovaciu funkciu, a súčasne nie je sumou neprimerane vysokou za dobu, za ktorú trvalo porušovanie práva žalobcu. Vzniknutú nemajetkovú ujmu vzhľadom k jej intenzite, rozsahu a trvania podľa názoru súdu by ako závažnú pociťoval každý, nachádzajúci sa na mieste a v postavení žalobcu. Z vyššie uvedených skutkových a právnych dôvodov súd potom žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel.

O nároku na trovy konania strán sporu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má nárok voči plne neúspešnému žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný, a to voči výroku I. a výroku II., t. j. odvolanie podal proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

Žalovaný v podanom odvolaní konkrétne namietal, že na to, aby mohol súd prvej inštancie skonštatovať, že uplatnený nárok žalobcu je dôvodný, musel by žalobca preukázať, že zákon č. 315/2001 Z. z. prebral smernicu 2003/88/ES nesprávne, t. j. musel by preukázať na také ustanovenia zákona č. 315/2001 Z. z., ktoré by boli v rozpore so smernicou 2003/88/ES. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie nemal právomoc skúmať súlad zákona č. 315/2001 Z. z. so smernicou 2003/88/ES, ktoré právo nespadá do kompetencie súdu prvej inštancie, resp. do kompetencie iného všeobecného súdu členského štátu Európskej únie, pričom súd prvej inštancie si takýto záver nemohol osvojiť ani ako predbežnú právnu otázku, nakoľko dôsledky a aplikácia takéhoto konštatovania by presiahli predmet tohto súdneho sporu, kde sa posudzuje len individuálny nárok žalobcu na náhradu škody či nemajetkovej ujmy. Žalovaný tiež namietol, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal otázkou, či do jeho právomoci patrí posudzovanie takto nastolenej otázky a podľa žalovaného preto napadnutý rozsudok vykazuje znaky arbitrárnosti, keď súd vôbec nezohľadnil zrejme prekážky vo svojom postupe v tomto súdnom konaní a dostatočne sa nezaoberal ani vznesenými oprávnenými námietkami žalovaného, naopak súd priznal žalobcovi nárok na náhradu škody bez presvedčivého odôvodnenia. Súd prvej inštancie sa podľa žalovaného nesprávne vysporiadal s ním vznesenou námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, keď nevzal do úvahy potrebu rozlišovania medzi „prebratím smernice“ a „aplikáciou smernice“; v prvom prípade ide o transponovanie, t. j. prebratie konkrétneho znenia alebo obsahu smernice do vnútroštátneho právneho poriadku členského štátu a v druhom prípade ide o použitie konkrétnych článkov smernice na konkrétny prípad. Na to, aby bolo možné konštatovať, že smernica 2003/88/ES bola prebratá nesprávne, musí dôjsť k porovnaniu zákona č. 315/2001 Z. z. v jeho znení pred účinnosťou ako aj po účinnosti (t. j. po prebratí) smernice 2003/88/ES. Poukázal na to, že žalobca v žalobe pripúšťa, že zákon č. 315/2001 Z. z. výslovne

neustanovuje, že služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby je považovaná za súčasť ich služobného času, ani neobsahuje ustanovenie stanovujúcu dĺžku týždenného pracovného času nad 48 hodín. Podľa žalovaného táto skutočnosť neznamená, že by smernica 2003/88/ES bola do zákona č. 315/2001 Z. z. prebratá nesprávne, aj keby sa na prípad žalobcu vzťahovala. Podľa žalovaného nebolo jeho povinnosťou skopírovať doslovné znenie každého ustanovenia smernice 2003/88/ES do textu zákona č. 315/2001 Z. z. aj vzhľadom na priamy účinok smernice Európskej únie. Podľa žalovaného žiadne ustanovenie zákona č. 315/2001 Z. z. nie je možné považovať za rozporné so smernicou 2003/88/ES.

V prípade aplikácie smernice ide o použitie konkrétnych článkov smernice na konkrétny prípad; porušenie smernice môže byť spôsobené až aplikáciou jednotlivých ustanovení smernice, ak si adresát účinkov smernice (napr. zamestnávateľ) vyloží jej ustanovenia v rozpore s jej obsahom. Smernica môže byť do vnútroštátneho právneho poriadku prebratá správne, ale jej konkrétne použitie, t. j. aplikácia môže byť v konkrétnom prípade v rozpore s cieľom a obsahom smernice. Až nesprávna aplikácia smernice by mohla v konečnom dôsledku založiť prípadný nárok na náhradu škody, je preto nevyhnutné, aby sa prebratie a aplikácia smernice rozlišovali, nakoľko aj nesprávne prebratá smernica môže byť u rôznych adresátov aplikovaná správne a naopak. Žalovaný, t. j. Slovenská republika pri preberaní smernice de facto neporušila žiadne predpisy, preto pri absencii protiprávneho konania nemohla vzniknúť žiadna škoda a tým ani zodpovednosť žalovaného za nároky, ktoré si žalobca uplatňuje, pričom ide o nároky, ktoré vyplývajú z pracovnoprávneho vzťahu a mzdový nárok sa „skrýva“ za náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy. Slovenská republika nemôže niesť zodpovednosť za prípravnú nesprávnu aplikáciu smernice 2003/88/ES na pracovnoprávny vzťah žalobcu u jeho zamestnávateľa; žalovaný (Slovenská republika) má podľa žalobcu zodpovedať za škodu, ktorá mala vzniknúť nesprávnym prebratím (nie aplikáciou) smernice 2003/88/ES. Žalovaný však nie je zamestnávateľom žalobcu a nie je orgánom, ktorý by sa na aplikácie smernice podieľal; akýkoľvek nárok žalobcu z iného ako žalovaného titulu totiž nie je predmetom súdneho konania. Žalovaný namietal, že súd mal rozlišovať mieru zodpovednosti za prípadný vznik škody medzi dvomi samostatnými subjektami Slovenskou republikou a Ministerstvom vnútra SR, resp. Hasičským a záchranným zborom. Nie je prípustné, aby sa zodpovednosť Slovenskej republiky odvodzovala od individuálneho prístupu inej osoby k pracovnoprávnym vzťahom konkrétneho zamestnanca. Slovenská republika, Ministerstvo vnútra SR sú dva samostatné a nezávislé subjekty právnych vzťahov, posúdenie ich zodpovednosti za prípadný vznik škody ako dôsledok výkonu určitých práv nie je možné zamietť. Aj keby súd prvej inštancie konštatoval, že aplikácia smernice na služobný pomer žalobcu bola nesprávna, nijako to nesúvisí so zodpovednosťou žalovaného za správnosť prebratia smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky, čo je ďalším dôvodom nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Podľa žalovaného súd nesprávne právne posúdil otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného.

Žalovaný namietal, že súd nesprávne právne posúdil aj pôsobnosť smernice 2003/88/ES, ktorá sa na služobný pomer príslušníkov Hasičského a záchranného zboru vzhľadom na charakter vykonávaných činností a s tým spojený rozvrh služobného času nevzťahuje v plnom rozsahu. Rozsah pôsobnosti smernice 2003/88/ES je pozitívne vymedzený v článku 2 ods. 1 smernice, ako aj negatívne vymedzený v článku 2 ods. 2 smernice; smernica sa neuplatňuje na veci a činnosti, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej obrany. Vzhľadom na charakter vykonávaných činností a s tým spojený rozvrh služobného času sa smernica na služobný pomer príslušníkov hasičského a záchranného zboru nevzťahuje v plnom rozsahu, preto jej ustanovenia nemohli byť porušené tak, ako to tvrdí žalobca. Štátnu službu príslušníkov hasičského a záchranného zboru vykonávajúcej zásahovú činnosť je možno jednoznačne subsumovať pod negatívne vymedzenie pôsobnosti smernice 89/391/EHS v článku 2 ods. 2 smernice 89/391/EHS. Oproti štandardným pracovnoprávnym vzťahom štátna služba príslušníkov hasičského a záchranného zboru vykazuje aj špecifickú štátnej služby príslušníkov policajného zboru ako aj profesionálnych vojakov. Úlohy, ktoré príslušníci hasičského a záchranného zboru plnia, možno podľa súvisiacich právnych predpisov týkajúcich sa civilnej ochrany integrovaného záchranného systému ako aj právnej úpravy samotného hasičského a záchranného zboru subsumovať pod pojem „osobitné činnosti služieb civilnej ochrany“ v zmysle článku 2 ods. 2 smernice 89/391/EHS. Vyplýva to z ust. § 3 ods. 2 písm. a) zákona č. 315/2001 Z. z. a zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme. Rozhodnutie vo veci C-429/09, G. Fuß sa týka „mestského hasiča“, preto ho nie je možné považovať za smerodajné, nakoľko režim výkonu hasičských činností v takomto zariadení a štruktúre mestských hasičov sú absolútne odlišné od režimu, v akom fungujú príslušníci hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky, ktorého zriaďovateľom je štát (nie obec) a sú im poskytované rôzne osobitné výhody „definitív“ až po systém sociálneho zabezpečenia, tak ako v prípade príslušníkov policajného zboru. Nakoľko smernica 2003/88/ES sa na príslušníkov hasičského a záchranného zboru v prípade

služobného času, ako aj ich odmeňovanie nevzťahuje, je táto oblasť v plnej miere v pôsobnosti vnútroštátnej právnej úpravy; z týchto dôvodov sa príslušné ustanovenia smernice 2003/88/ES na prípad žalobcu nemôžu aplikovať, preto žalobcovi v zmysle žaloby nemohla vzniknúť žiadna škoda. Žalobca neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom. Nejasným spôsobom stanovil „škodu“, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú bol žalobca v zmysle platnej legislatívy odmeňovaný. V čase služobnej pohotovosti sa od žalobcu nevyžaduje „aktívna činnosť“, a teda mimo času skutočného výkonu práce môže žalobca odpočívať, alebo venovať sa inej činnosti. Nemusí uskutočňovať žiaden výkon práce z vlastnej iniciatívy, len na základe pokynu svojho zamestnávateľa. Žalobca dostáva za takto stanovený čas pracovnú odmenu, ktorou mu zamestnávateľ kompenzuje to, že v prípade potreby (zásahu) bude k dispozícii. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že služobná pohotovosť, ktorú vykonáva žalobca a za ktorú je riadne odmeňovaný, je pracovným časom a teda má sa zarátat do pracovného fondu, samo o sebe to ešte nie je dôvodom na priznanie nároku na náhradu škody. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora C-46/96 Brasserie du Pecheur; mal vnútroštátny súd preveriť, či poškodená osoba prejavila primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu alebo obmedziť jej rozsah a či včas využila všetky dostupné prostriedky na právnu ochranu. Žalobca nepreukázal, že oznámil svojmu zamestnávateľovi, že odmieta vykonávať služobnú pohotovosť, resp. do dňa podania žaloby zamestnávateľ žalobcu nemal vedomosť o tom, že výkon služobnej pohotovosti považuje resp. pociťuje ako výraznú ujmu. Ohľadom formy a spôsobu výpočtu náhrady škody Súdny dvor v rozhodnutí C-429/09 G. Fuß uviedol, že „Smernica 2003/88 neobsahuje nijaké ustanovenie týkajúce sa náhrady škody vzniknutej porušením jej ustanovení. V prípade neexistencie ustanovení práva únie v danej oblasti je na vnútroštátnom práve dotknutého členského štátu, aby pri rešpektovaní zásad rovnocennosti a efektivity jednak určilo, či škoda vznikla pracovníkovi, ako je G. Fuß vo veci samej v dôsledku porušenia právnej normy únie, musí byť nahradená udelením dodatočného náhradného voľna, alebo finančným odškodnením a jednak definovalo pravidlá týkajúce sa spôsobu výpočtu tejto náhrady.“ Žalovaný namietal, že žalobca nepreukázal a ani riadne neodôvodnil výšku ujmy, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi. Majetkovú ujmu nemožno len tvrdiť, je nutné ju preukázať, pričom samotné tvrdenia žalobcu o ukrátení voľného času v osobnom živote sú len v rovine tvrdenia o vzniku nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie právny nárok na náhradu škody subsumoval pod ustanovenia Občianskeho zákonníka v podobe nemajetkovej ujmy; vo vzťahu ohľadne určenia prípadnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 11 až 13 Občianskeho zákonníka, je však potrebné, výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súd žalobcovi priznal, považovať za zjavne neprimeranú, a to aj porovnaním výšky náhrad, ktorá je priznávaná obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmovou žalobcu podľa názoru žalovaného podstatne vyššia. Európsky súd pre ľudské práva vyjadril názor, podľa ktorého „Výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti.“ (napr. Público - Comunicacáo Social S.A. v. Portugalsko). Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje, že pre určovanie výšky „náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia, alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov; pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy“ (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko). Namietal, že pri rozhodovaní o nemajetkovej ujme je nevyhnutné, aby súd zdôvodnil, prečo nebolo pre žalobcu postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, resp. čím bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, ktorá by odôvodňovala priznanie nemajetkovej ujmy v danej výške. Žalobca v konaní nepreukázal zásah do súkromného, rodinného života, či nepriaznivost' zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej miere, ktorá by odôvodňovala výšku prvoinštančným súdom priznanej sumy. Samotný súd vo svojom rozhodnutí konštatuje, že výška žalovanej sumy tak, ako je uplatnená žalobcom, je mätúca vzhľadom na povahu uplatneného nároku. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy, v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu, existencia závažnej ujmy, ktorú treba riadne a konkrétne preukázať. Nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by žalobca utrpel ujmu, ktorá by v značnej miere znížila jeho dôstojnosť, resp. vážnosť v spoločnosti; žalobca sa nedomáha, aby sa upustilo od neoprávneného zásahu. V konaní nebolo na základe výpovede žalobcu ani iným dôkazným prostriedkom preukázané, ako súčasný stav zasahuje do osobnostnej sféry žalobcu ako základný predpoklad pre vznik nemajetkovej ujmy. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca vidí problém vo svojom nedostatočnom finančnom ohodnotení počas služobnej pohotovosti, keď sa žalobou domáha len finančného plnenia od Slovenskej republiky. Otáznym zostáva, akú inú činnosť by chcel žalobca vykonávať v čase služobnej pohotovosti, kedy musí byť prítomný na pracovisku, keď tento čas pripadá na nočné hodiny, ktoré každá fyzická osoba využíva na spanie a je objektívne takmer vylúčené, aby sa

tento čas mohol využívať nijakou inou zmysluplnou činnosťou, príp. ho plnohodnotne tráviť s rodinou. Žalobca v žalobe nežiada, aby sa mu čas pohotovosti započítaval do fondu pracovného času a nežiadal to ani od svojho zamestnávateľa. Ak by sa totiž čas pohotovosti započítaval do fondu pracovného času žalobcu, tak logicky by žalobca musel počas pohotovosti tráviť čas na pracovisku a nemohol by ho tráviť inde, napr. so svojou rodinou. Z tohto vidieť jednoznačný rozpor v tvrdeniach a zámeroch žalobcu a preukazuje to skutočnosť, že žalobcovi žiadna nemajetková ani iná ujma nemohla vzniknúť. Ak by v dôsledku nesprávneho prebratia smernice neoprávnený zásah do práv žalobcu skutočne existoval, tak tento zásah by v súčasnosti stále pretrvával, potom by bolo prirodzené, aby sa žalobca v prvom rade domáhal upustenia od takéhoto zásluhu u svojho zamestnávateľa, čo však žalobca v žalobe nežiada, ale domáha sa len finančného plnenia, ktoré má slúžiť ako akási kompenzácia bez toho, aby bol tento údajný protiprávny stav do budúca napravený. Vzhľadom na uvedené sú úvahy súdu prvej inštancie o porušení práva žalobcu na primeraný odpočinok a z toho vyplývajúceho zásahu do jeho osobnostných práv celkom bezpredmetné, nakoľko žalobca nechce žalobou dosiahnuť zlepšenie či úpravu svojej pracovnej pozície u zamestnávateľa. Ak by aj súd prvej inštancie po vyhodnotení všetkých námietok žalovaného dospel k záveru, že smernica bola žalovaným (resp. zamestnávateľom žalobcu) uplatňovaná nesprávne, nemožno na strane žalobcu hovoriť o vzniku akejkoľvek škody, resp. nemajetkovej ujmy (keď žalobca nepreukázal, že by ujma bola dostatočne závažná), čo je bez ďalšieho dôvodom na zamietnutie žaloby. Pokiaľ súd prvej inštancie použil ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, keďže sú svojím obsahom najbližšie k náhrade škody porušením únieového práva, žalovaný nemôže byť účastníkom sporu o ochranu osobnosti, preto v prípade aplikácie týchto ustanovení vyvstáva otázka nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného.

Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania žalovaný namieta nesprávne právne posúdenie veci. V prípade, ak by odvolací súd vyhovel podanému odvolaniu žalovaného, tak výrok o trovách musí byť v celom rozsahu zmenený v prospech žalovaného. Súd prvej inštancie mal pri rozhodovaní o trovách konania prihliadnuť tiež na skutočnosť, že žalobca je právne zastúpený advokátom, kde možno predpokladať, že žalobca zámerne výšku sporu nadhodnotí. V takomto prípade nie je možné použiť zásadu „určenia výšky plnenia súdom pri nemajetkovej ujme“ a zároveň priznať žalobcovi plný úspech vo veci. Súdna prax sa prikláňa k názoru, že strana zastúpená advokátom by mala poznať obdobnú rozhodovaciu prax žalovanej veci a mala by si uplatniť nárok, ktorý je primeraný. Navrhol, aby si súd postupom podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, žalobu žalobcu zamietol a rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

3. K odvolaniu žalovaného sa v písomnom vyjadrení vyjadril žalobca, v ktorom uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za zákonný a vecne správny. Odvolanie žalovaného považuje v celom rozsahu za nedôvodné a neopodstatnené. Odvolacie námietky žalovaného nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť a zákonnosť odvolaním napadnutých výrokov I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie. Má za to, že žalovaným označené, ale ani žiadne iné odvolacie dôvody, nie sú dané. K námietke právomoci súdu vznesenú námietku nedostatku právomoci či „kompetencie“ súdu prvej inštancie považuje za účelovú a zjavne nedôvodnú. Predpoklady zodpovednosti za vzniknutú škodu v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vychádzajú z absolútnej objektívnej zodpovednosti členského štátu za takto vzniknutú škodu. Poukázal na to, že Súdny dvor vo svojej konštantnej judikatúre výslovne vyžaduje od vnútroštátnych súdov, aby správnosť prebratia smerníc kontrolovali, keďže takáto činnosť predstavuje základný kameň, na ktorom je postavená doktrína Súdneho dvora o priamych a nepriamych účinkoch a aplikovateľnosti predpisov únieového práva vnútroštátnymi orgánmi každého členského štátu. Vnútroštátny súd pri rozhodovaní o individuálnom nároku jednotlivca na náhradu škody (či už majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy) vzniknutej porušením únieového práva má a musí mať právomoc posudzovať, či vnútroštátna právna norma je v súlade s predpisom únieového práva, teda posudzovať aj to, či konkrétna smernica bola do vnútroštátnej úpravy transponovaná správne. V tomto smere poukázal na rozhodnutie v rozsudku Súdneho dvora C-106/89, C-456/98 a pre túto vec ťažiskový rozsudok Súdneho dvora C-429/09 vo veci Günter Fuß proti Stadt Halle. Súd prvej inštancie sa s otázkou právomoci na prejednanie a rozhodnutie v tejto veci vysporiadal, jeho právny záver o existencii právomoci súdu na konanie v tejto veci považuje za nepochybné správny, plne sa stotožňuje s právnym záverom o tom, že na území Slovenskej republiky neexistuje žiadny iný orgán než všeobecný súd v civilnom sporovom konaní, ktorý by bol vzhľadom na predmet tohto konania oprávnený a súčasne povinný prejednať a rozhodnúť tento spor a v rámci neho si aj prejudiciálne posúdiť súlad a správnosť transpozície Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z. K námietke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného sa pridržiaval vyjadrenia v konaní pred súdom prvej inštancie. Žalovaný ani v článku III. odvolania, ktorým sa snaží spochybníť svoju pasívnu vecnú

legitímáciu, neuvádza absolútne žiadne nové relevantné skutkové či právne argumenty, ktoré by už nepredniesol v doterajšom priebehu konania a ktorých nesprávnosť by už nebola vyvrátená v priebehu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie s touto námietkou žalovaného vyčerpávajúco a správne vysporiadal v odseku 10.4 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Žalobca je presvedčený, že o danosti pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v tomto konaní nemožno mať žiadne pochybnosti a súd prvej inštancie aj v tomto smere vec správne právne posúdil. Túto námietku považuje za zjavne nedôvodnú a neopodstatnenú. K námietke pôsobnosti Smernice 2003/88/ES uviedol, že žalovaný rovnakú námietku už uviedol v konaní pred súdom prvej inštancie, pričom k tejto námietke sa žalobca už aj písomne vyjadroval. Považuje za nepochybné, že smernica 2003/88/ES sa v celom rozsahu a bez obmedzenia vzťahuje na činnosť hasičov - príslušníkov Hasičského a záchranného zboru (teda aj na žalobcu), pričom činnosť hasičov v žiadnom prípade nespadá pod „osobitné činnosti služieb civilnej ochrany“ tak, ako to zjavne účelovo a zavádzajúco tvrdí žalovaný. Rovnako tak tvrdenie žalovaného o tom, že rozhodnutie Súdneho dvora vo veci Günter Fuß nie je aplikovateľné na právne posúdenie veci v tomto spore z dôvodu, že Günter Fuß bol „mestský hasič“, považuje až za prvoplánovo zavádzajúce a očividne účelové. S otázkou pôsobnosti Smernice 2003/88/ES na hasičov - príslušníkov Hasičského a záchranného zboru sa súd prvej inštancie relevantne vysporiadal v odôvodnení rozsudku. Ním uvedené dôvody považuje za správne, keďže sú založené na judikatúre Súdneho dvora v obdobných veciach, rovnako aj na rozhodovacej praxi súdov Slovenskej republiky v obdobných veciach. Aj túto odvolaciu námietku žalovaného považuje za zjavne nedôvodnú a právne posúdenie súdom prvej inštancie je aj v tomto smere zákonné a správne. Vo vzťahu k nároku na náhradu škody uviedol, že poukazuje na žalobcom uvádzanú rozsiahlu skutkovú a právnu argumentáciu uvedenú v jeho písomnom vyjadrení v konaní pred súdom prvej inštancie s prihliadnutím na argumentáciu žalovaného o tom, že „neaktívnu časť“ pracovnej pohotovosti nemožno podľa neho považovať za súčasť pracovného času, poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 09. 09. 2021 vo veci C-107/19 XR proti Dopravní podnik hl. m. Prahy (vec týkajúca sa hasičov), v ktorom Súdny dvor dospel k záveru, že v rámci tohto času pracovnej pohotovosti sa pracovník, ktorý je povinný zdržiavať sa na svojom pracovisku a byť okamžite k dispozícii svojmu zamestnávateľovi, musí zdržiavať mimo svojho rodinného a sociálneho prostredia a má len malý priestor organizovať si čas, v rámci ktorého sa od neho výkon práce nepožaduje. Celú túto dobu treba preto kvalifikovať ako „pracovný čas“ v zmysle smernice 2003/88 bez ohľadu na pracovnú činnosť skutočne vykonávanú pracovníkom počas uvedenej doby. Z toho vyplýva, že pod pojem „pracovný čas“ v zmysle smernice 2003/88 spadajú všetky časy pracovnej pohotovosti vrátane tých, ktoré boli zabezpečované vo forme nepretržitej dostupnosti, v rámci ktorých majú obmedzenia uložené pracovníkovi takú povahu, že objektívne a veľmi významne ovplyvňujú možnosť tohto pracovníka slobodne nakladať počas týchto období s časom, v ktorom sa od neho výkon práce nepožaduje, a venovať tento čas svojim vlastným záujmom. Vzhľadom k tomu, že ako hasič vykonáva určenú služobnú pohotovosť výlučne na pracovisku (na hasičskej stanici), ktorú nemôže opustiť a po celý čas trvania určenej služobnej pohotovosti musí byť pripravený do 1 minúty opustiť stanicu a vyraziť na vykonanie služobného zákroku, tak s poukazom na citovanú a už aj uvedenú judikatúru Súdneho dvora považuje za absolútne nepochybné, že ním vykonávanú služobnú pohotovosť, a to aj jej „neaktívnu časť“, je nevyhnutné považovať za pracovný čas. K odvolacej námietke žalovaného, ktorou namieta, že sa nedomáha, aby sa upustilo od neoprávneného zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti, ani aby sa odstránili následky takéhoto zásahu a podaná žaloba tak vôbec nerieši (údajný protiprávny) stav do budúcnosti, ale naopak vytvára priestor pre opätovné čiastkové žaloby uviedol, že túto argumentáciu žalovaného považuje za absolútne neakceptovateľnú nielen z hľadiska právnej, ale aj vecnej logiky. V prvom rade je to totiž práve štát, teda žalovaný, ktorý je povinný zabezpečovať, aby vnútroštátna legislatíva bola v súlade s úniou právom a pokiaľ ide o smernice, aby tieto boli dôsledne a správne transponované do vnútroštátneho práva. Tejto povinnosti štátu potom zodpovedá právo jednotlivca domáhať sa náhrady škody v prípade, ak štát túto svoju povinnosť nerešpektuje a ak jednotlivcovi v dôsledku porušenia smernice vznikne ujma (či už majetková škoda, alebo nemajetková ujma), tak štát za ňu nesie zodpovednosť na princípe absolútnej objektívnej zodpovednosti. Považuje za absurdné, že žalovaný, ktorý porušuje dlhoročne svoje povinnosti a vedome nerieši a udržiava ním vyvolaný protiprávny stav, vyčíta jednotlivcovi, že sa domáha odškodnenia ujmy, ktorá mu reálne vznikla a za ktorú zodpovedá štát na základe zásady absolútnej objektívnej zodpovednosti. Je to totiž len žalovaný, ktorý má ako jediný reálne všetky materiálne a formálne prostriedky ako zabezpečiť, aby sa „upustilo od neoprávneného zásahu“, a to tak, že konečne prijme všetky potrebné legislatívne a vecné opatrenia (novelizáciou ZoHaZZ a rozšírením počtu hasičov), ktorej prostredníctvom budú reálne (teda materiálne, nie len formálne) dosahované všetky ciele sledované Smernicou 2003/88/ES. Porušovanie práv hasičov, nerešpektovaním smernice je stav, ktorý trvá dlhoročne a o ktorého protiprávnosti žalovaný

nepochybne vie a musí vedieť, pričom sám žalovaný je pôvodcom tohto protiprávneho stavu. Ak by teda sám žalovaný konal tak, ako je v zmysle únieového práva povinný, k porušovaniu práv žalobcu by nedochádzalo. Žalovaný však protiprávny stav naďalej vedome udržiava a namiesto toho, aby ďalšiemu porušovaniu práva zabránil, obmedzil sa len na to, že v súdnych konaniach, v ktorých sa hasiči domáhajú náhrady spôsobenej ujmy, sa bez ohľadu na okolnosti snaží spochybniť skutkovo a právne nespochybniteľné skutočnosti. Považuje za úplne nemiestne, ak sa žalovaný proti napadnutému rozsudku bráni tým, že žalobca sa mal domáhať „upustenia od neoprávneného zásahu“ keď si zjavne musí byť vedomý, že v prípade uloženia takejto povinnosti by nevyhnutne došlo k situácii, kedy by na hasičských staniciach v určité dni nemal kto slúžiť a tak by bola ohrozená bezpečnosť, životy, zdravie a majetok obyvateľov. Z pohľadu žalobcu je úplne logické a pochopiteľné, že sa podanou žalobou domáha náhrady nemajetkovej ujmy za tisíce hodín spätne, počas ktorých boli porušované jeho práva, pričom táto ujma už nemá byť ako inak aspoň čiastočne odškodnená, než poskytnutím peňažnej náhrady. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalovaného, že žalobca nepreukázal a ani riadne neodôvodnil výšku ujmy, ktorá mala byť spôsobená žalobcovi, resp. že v konaní nebolo na základe výpovede žalobcu ani iným dôkazným prostriedkom preukázané ako súčasný stav zasahuje do osobnostnej sféry žalobcu ako základný predpoklad nemajetkovej ujmy. K žalobe priložil relevantné listinné dôkazy - výpis z dochádzkového systému SAP a výplatné pásky za každý mesiac žalovaného obdobia, pričom všetky skutkové tvrdenia žalobcu ohľadne rozsahu počtu odsľužených hodín určenej služobnej pohotovosti, ktoré sa mu nezapočítavali do odpracovaných hodín, sú založené na týchto nespochybniteľných, a najmä ani samotným žalovaným nespochybnených dôkazoch. Dochádzkový systém SAP a výplatné pásky spracúva a vypracováva služobný úrad žalobcu ako zamestnávateľ (nie žalobca), pričom v žalovaným spochybňovaných tabuľkách sú premietnuté tie isté údaje, ktoré vyplývajú z dochádzkového systému a výplatných pásek. Je presvedčený, že svoj nárok preukázal a odôvodnil. Žalovaný žiadnym spôsobom určito a účinne nespochybnil žiadne z týchto skutkových tvrdení vyplývajúcich z listinných dôkazov a aj preto sú v zmysle § 151 ods. 1, ods. 2 CSP a koncentračnej zásady nesporné a tým aj preukázané. To, ako žalobca výšku žalovaného nároku „vypočítaval“ v žiadnom prípade neznamená, že uplatňuje „mzdový nárok“, ako to zavádzajúco tvrdí žalovaný. Žalovaný spôsob výpočtu nemajetkovej ujmy použil hlavne z dôvodu, že naša právna úprava neobsahuje spôsob stanovenia výšky náhrady škody z porušenia únieového práva, pričom stanovenie jej výšky analogickým použitím § 122 ods. 2 písm. a) a § 122 ods. 1 ZoHaZZ (ako rozdiel medzi nimi za každú hodinu služobnej pohotovosti) naďalej považuje za primeraný spôsob stanovenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorý súčasne rešpektuje zásadu ekvivalencie a efektivity. K ďalšej námietke žalovaného uviedol, že súd vypočul žalobcu ako stranu v konaní, ktorý výsluch strany je dôkazom v konaní; to ako sa porušovanie práva prejavilo na jeho osobnom a rodinnom živote, o následkoch vzniknutej ujmy a jej prejavoch či dôsledkoch, možno zistiť v prvom rade práve výpoveďou poškodenej osoby, ktorej nemajetková ujma vznikla. Z nepopretých skutkových tvrdení a vykonaného dokazovania potom súd prvej inštancie vyvodil správne skutkové zistenia pre posúdenie dôvodnosti základu žalovaného nároku. Nerozumie tvrdeniam žalovaného, kedy uvádza, že „ak by sa totiž čas pohotovosti započítaval do fondu pracovného času žalobcu, tak logicky by žalobca musel počas pohotovosti tráviť čas na pracovisku a nemohol by ho tráviť inde, napríklad so svojou rodinou“. Žalobca si zrejme nevšimol, že celú určenú služobnú pohotovosť (§ 92 ods. 1 ZoHaZZ, o ktorú v tomto prípade ide) každý hasič vykonáva v mieste výkonu služby, teda na hasičskej stanici, z ktorej sa počas služobnej pohotovosti nemôže vzdialiť. Je teda zjavné, že aj počas služobnej pohotovosti žalobca trávil čas na pracovisku, a to bez ohľadu na to, že sa mu žiadna z hodín odsľuženej určenej služobnej pohotovosti nezapočítavala do pracovného (služobného) času. V prípade, ak by žalovaný správne transponoval smernicu 2003/88/ES, nemusel by žalobca tráviť neprímerane dlhý čas v práci a mohol by tieto hodiny tráviť práve tým odpočinkom, ktorý mu smernica má garantovať. Práve nedostatok odpočinku, nutnosť tráviť neprímerane dlhý čas v práci a s tým súvisiaci značne okresaný plnohodnotný čas na rodinu, priateľov, oddych, venovanie sa záľubám, či nevyhnutnej regenerácii fyzických a psychických síl, sa veľmi negatívne prejavujú na kvalite jeho osobného života, k čomu sa vyjadril počas výsluchu na pojednávaní. S poukazom na judikatúru Súdneho dvora a rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, je pritom už len samotná strata času odpočinku sama o sebe dostatočne závažnou na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže len za žalované obdobie stratil viac než tisíc hodín času, ktoré mohol venovať odpočinku a tým aj nevyhnutnej regenerácii fyzických a psychických síl. Paušálne spochybňovanie, relativizovanie a bagatelizovanie závažnosti jemu vzniknutej nemajetkovej ujmy považuje zo strany žalovaného za znevažujúce a absolútne nedôstojné, s prihliadnutím aj na to, akú spoločensky významnú, nebezpečnú a náročnú prácu žalobca vykonáva. Výrokom I. napadnutého rozsudku priznanú náhradu nemajetkovej ujmy považuje za primeranú a spravodlivú, ktorá zohľadňuje závažnosť, intenzitu a dĺžku trvania zásahu do základných práv žalobcu (dlhoročné porušovanie

žalobcových v žalobe označených základných práv), mieru zavinenia žalovaného a okolnosti, za ktorých k porušovaniu práv žalobcu došlo a naďalej dochádza (roky trvajúce vedomé a zjavne úmyselné udržiavanie protiprávneho stavu, ktorý zrejme žalovanému vyhovuje; aj napriek objektívnej vedomosti o rozpore ZoHaZZ s úniovým právom tento protiprávny stav neodstránil). Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch musí spĺňať predovšetkým satisfakčnú funkciu; z tohto pohľadu je výška žalobcovi priznanej relatívnej satisfakcie minimálne primeraná. Súd mu priznal nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške, ktorá zohľadňuje všetky rozhodujúce skutkové a právne okolnosti veci, spĺňa funkciu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, je zákonná a v konečnom dôsledku najmä spravodlivá.

K námietke žalovaného vo vzťahu k výroku o trovách konania uviedol, že tvrdenie o „zámernom nadhodnotení výšky sporu“ a jej vzťahu k trovám konania poukazuje na to, že vzhľadom na predmet konania (náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch) ide o typický príklad súdneho sporu, v ktorom výška plnenia závisí od úvahy súdu, pričom výška náhrady trov konania priznávaná procesne úspešnej strane konania sa potom vypočítava z výšky súdom priznanej sumy, nie teda z výšky sumy, ktorú žalobca v žalobe uplatní. Žalovanú výšku žalobca uplatnil a vypočítal v súlade s rozhodovacou praxou súdov v skutkovo a právne podobných veciach; dokonca uplatňoval menej, než mu rozhodovacia prax súdov umožňovala. Odvolacie námietky žalovaného proti výroku napadnutého rozsudku o náhrade trov konania sú v celom rozsahu absolútne nedôvodné a neopodstatnené a rozsudok súdu je aj v tomto smere zákonný a vecne správny.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že obsahom vyjadrenia žalobcu je len konštatovanie, že žalovaný v odvolaní poukazuje na svoju predchádzajúcu argumentáciu a žalobca zároveň poukázal na svoju argumentáciu a predchádzajúce tvrdenia. Žalovaný nepovažuje rozsudok súdu prvej inštancie za správny a nestotožňuje sa s ním. Nakoľko rozsiahla právna argumentácia prezentovaná žalovaným v konaní nebola podľa názoru žalovaného zo strany súdu správne aplikovaná, pridrižiava sa v plnom rozsahu podaného odvolania.

5. Žalobca sa k podanému vyjadreniu žalovaného následne písomne nevyjadril.

6. V dôsledku odvolania podaného žalovaným proti rozsudku súdu prvej inštancie krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP), vec preskúmal v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Na základe podaného odvolania žalovaným voči rozsudku súdu prvej inštancie tak v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP, po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci na základe vykonaného dokazovania v odôvodnení rozhodnutia aj skonštatoval skutkový stav veci správne, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle § 383 CSP je viazaný skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie dôkazy vykonané v konaní vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má všetky náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd uvádza, že žalovaný ako odvolateľ v podanom odvolaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vyvolať zmenu či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, nežiadal ani doplniť dokazovanie za podmienok ustanovených v § 384 ods. 2 a 3 CSP o ďalšie nové relevantné skutočnosti, ktoré by nemohli byť bez jeho viny prezentované v prvoinštančnom konaní. Odvolací súd preto pri rozhodovaní o veci vychádzal zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, pričom v súdnej veci neboli naplnené procesné predpoklady dopĺňovať dokazovanie, prípadne nariadovať odvolacie konanie zo strany odvolacieho súdu (§ 383, § 384 ods. 1, 2 a 3 v spojení s ust. § 366 CSP). S prihliadnutím na rozsah odvolania žalovaného a odvolacie

dôvody uvedené v jeho podanom odvolaní odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že podané odvolanie žalovaného nie je dôvodné, nemožno mu vyhovieť. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za vecne správne. Po preskúmaní veci nezistil odvolací súd žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok.

10. S poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd považuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, ako vo výrokovej časti, tak aj v časti odôvodnenia, a zároveň v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Nad rámec uvedeného k zásadným odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza:

10.1. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nemal kompetenciu konštatovať, že obsah Smernice 2003/88/ES bol do zákona č. 315/2002 Z. z. prebratý nesprávne, takýto záver nemohol si osvojiť ani ako predbežnú právnu otázku, pričom zároveň namietal v tejto časti arbitrárnosť rozsudku, keď podľa žalovaného sa súd prvej inštancie nezaoberal otázkou, či do jeho právomoci vôbec patrí posudzovanie takto nastolenej otázky, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v danej veci mal právomoc na prejednávanie sporu. S poukazom na ust. § 3 ods. 1 CSP, súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. V zmysle § 21 Občianskeho zákonníka, pokiaľ je účastníkom občianskoprávných vzťahov štát, je právnickou osobou. Spor o náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi porušením práva únie v dôsledku nesprávneho prebratia - transpozície smernice Európskej únie do vnútroštátneho právneho poriadku, je potrebné zaradiť medzi súkromnoprávne spory, pričom odvolací súd poukazuje na to, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že spory o náhradu škody spôsobenej porušením práva únie medzi jednotlivcom a štátom majú rozhodovať príslušné vnútroštátne súdy. Z týchto dôvodov preto súd prvej inštancie mal právomoc prejednať a rozhodnúť prejednávaný spor žalobcu a žalovaného o náhradu škody, ktorej sa domáhal ako nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie pri posudzovaní veci predmetu sporu musel posudzovať zodpovednosť žalovaného za škodu žalobcovi, ktorá mu bola spôsobená porušením práva únie, pričom jedným z predpokladov zodpovednosti je „dostatočne závažné porušenie právnej normy únie, ktorej cieľom je priznanie práv jednotlivcom“, súd prvej inštancie bol v rámci svojej právomoci v prejednávanom spore oprávnený a povinný skúmať, či zo strany žalovaného došlo k tvrdenému porušeniu práva únie pri preberaní Smernice 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky, a to konkrétne vo vzťahu k zákonu č. 315/2001 Z. z., čo znamená, že v jednotlivostiach bol oprávnený a povinný skúmať, či zák. č. 315/2001 Z. z. zodpovedá cieľom čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES. Z týchto dôvodov preto argumentácia žalovaného v podanom odvolaní, že súd prvej inštancie nebol oprávnený, a teda nemal právomoc posudzovať súlad zákona č. 315/2001 Z. z. so Smernicou 2003/88/ES, podľa názoru odvolacieho súdu je nedôvodná. S otázkou právomoci súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o nároku žalobcu sa súd prvej inštancie správne vysporiadal, pričom odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku v bode 11. súdu prvej inštancie, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje.

10.2. K námietke žalovaného o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, žalovaný v konaní poukázal na potrebu rozlišovania medzi „prebratím smernice“ a „aplikáciou smernice“ s tým, že na aplikácii Smernice 2003/88/ES sa žalovaný nepodieľa, nie je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodná. Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie o nesprávnom prebratí smernice 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky stotožňuje, pričom skutočnosť, že žalovaný sa priamo nepodieľa na aplikácii Smernice 2003/88/ES, resp. zákona č. 315/2001 Z. z. vo vzťahu k žalobcovi, je z hľadiska prejednávaného sporu bez právneho významu. Odvolací súd poukazuje na to, že podľa čl. 29 Smernice 2003/88/ES táto smernica je adresovaná členským štátom, pričom žalovaný ako členský štát Európskej únie a adresát smernice 2003/88/ES po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie je zodpovedný za prijatie všetkých opatrení legislatívnej a aj faktickej povahy s cieľom dosiahnutia účelu smernice; v prípade že štát túto povinnosť nesplní, je štát, teda žalovaný, zodpovedný aj za nesprávnu aplikáciu Smernice 2003/88/ES pokiaľ k nesprávnej aplikácii smernice došlo v dôsledku jej nesprávneho prebratia do právneho poriadku Slovenskej republiky. Keďže Smernica 2003/88/ES je určená štátu, teda žalovanému, ktorý zodpovedá za jej správne prebratie, v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym prebratím Smernice 2003/88/ES do právneho poriadku je pasívne vecne legitimovaný žalovaný (štát). Z týchto dôvodov preto odvolací súd námietku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore považuje za nedôvodnú.

10.3. Odvolací súd za nedôvodnú považuje aj námietku žalovaného, v ktorej namietal, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil aj pôsobnosť Smernice 2003/88/ES, ktorá sa na služobný pomer príslušníkov hasičského a záchranného zboru vzhľadom na charakter vykonávaných činností a s tým

spojený rozvrh služobného času nevzťahuje v plnom rozsahu, pretože sa neuplatňuje na odvetvia činností, ktoré zahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany (čl. 1 ods. 3 Smernice 2003/88/ES v spojení s čl. 2 Smernice Rady 89/391/EHS zo dňa 12. 06. 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, pričom zároveň namietal, že rozhodnutie Súdneho dvora C 429/09 sa týka „mestského hasiča“ a preto ho nie je možné považovať za smerodajné, resp., že Smernica 2003/88/ES sa na žalobcu nevzťahuje v plnom rozsahu, pretože to neumožňuje charakter vykonávaných činností a rozvrh služobného času, keď činnosť žalobcu patrí medzi odvetvia a činnosti, ktoré nahŕňajú určité osobitné činnosti služieb civilnej obrany. Odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie pri právnom posúdení veci aj v znení Smernice 2003/88/ES správne pri rozhodovaní vychádzal aj z príslušnej judikatúry Súdneho dvora, pretože súd je povinný plne uplatňovať výklad práva únie, ktorý Súdny dvor podal (viď rozsudok C-261/2021 zo dňa 07. 07. 2022). Žalovaný sa bráni v rovine všeobecnej polemiky so závermi súdu prvej inštancie, bez dopadu na záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora, od ktorých niet dôvodu sa odchyliť, vzhľadom na obdobné skutkové okolnosti prípadu. Súdny dvor rozhodol, že čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES má priamy účinok, teda priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu uplatniť priamo v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Súdny dvor rozhodol, že Smernica 2003/88/ES sa má uplatniť na činnosti hasičského zboru, aj keď sú vykonávané zásahovými silami v teréne, pričom nezáleží na tom, či sú zamerané na boj proti požiarom, alebo na poskytnutie pomoci iným osobám, ak sú vykonávané za obvyklých podmienok v súlade s poslaním im zvereným, a to aj v prípade, keď zásahy, ku ktorým môžu tieto činnosti viesť, sú svojím charakterom nepredvídateľné a môžu vystaviť pracovníkov určitým rizikám; na účely Smernice 2003/88/ES pojem pracovníka nemôže byť vykladaný rôzne podľa právnych predpisov toho ktorého štátu, ktorý je členským štátom Európskej únie, ale má autonómny význam vlastný právu únie, keď za pracovníka sa považuje každý, kto vykonáva skutočné a konkrétne činnosti pre zamestnávateľa a právna povaha pracovnoprávneho vzťahu z hľadiska vnútroštátneho práva nemôže mať žiaden dosah na postavenie pracovníka v zmysle práva únie. Znamená to teda, že skutočnosť, či niekto je podľa vnútroštátneho práva dobrovoľným hasičom alebo profesionálnym hasičom, nie je vo vzťahu k posudzovaniu charakteristiky pracovníka relevantná, a na takéhoto pracovníka sa vzťahujú ustanovenia Smernice 2003/88/ES (rozsudky C-397/01 až C-403/01, C-429/09, C-518/15). Vzhľadom už na vyššie uvedené je preto nedôvodná odvolacia námietka žalovaného, že Smernica 2003/88/ES sa nevzťahuje na žalobcu ako hasiča a bez právneho významu je skutočnosť, či hasič plní svoje úlohy v pracovnom, resp. služobnom pomere ako hasič dobrovoľný, mestský alebo štátny. Čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES predstavuje v rozsahu v akom ukladá členským štátom maximálnu hranicu priemerného týždenného pracovného času, ktorá musí byť ako minimálna požiadavka priznaná každému pracovníkovi, dôležité pravidlo sociálneho práva únie, ktoré nemožno podrobiť akejkoľvek podmienke, alebo akémukoľvek obmedzeniu a ktoré jednotlivcom priznáva práva, ktorých sa môžu dovoliť priamo pred vnútroštátnymi súdmi (rozsudok C-429/09 vo veci Fus body 33. až 35.). Členské štáty teda nemôžu jednostranne určiť rozsah pôsobnosti článku 6 písm. b) smernice tak, aby uplatnenie z neho plynúceho nároku viazali na nejakú podmienku, alebo určitým spôsobom obmedzovali (C-397/01 bod 99., C-429/09 body 35. a 52.). Súdny dvor judikoval, a to opakovane, že čas pracovnej pohotovosti na pracovisku je potrebné v celom rozsahu zahrnúť do výpočtu maximálneho denného alebo týždenného pracovného času (C-397/01 bod 95.) a konštatoval, že pracovná pohotovosť vykonávaná pracovníkom v režime fyzickej prítomnosti v zariadení zamestnávateľa sa považuje ako celok za pracovný čas nezávisle od toho, akú prácu skutočne pracovník vykonáva (rozsudok C-437/08 bod 27.). Súdny dvor osobitne v prípade hasičov potvrdil, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu pracovný čas a nesmie prekročiť maximálny týždenný pracovný čas ustanovený Smernicou 2003/88/ES (rozsudok C-429/09, C-52/04). Z dôvodu, že žalobca počas výkonu služobnej pohotovosti musí byť k dispozícii zamestnávateľovi na pracovisku, t. j. v mieste výkonu práce, celý čas služobnej pohotovosti je potom potrebné započítať do pracovného času žalobcu, pričom skutočnosť, že za pracovnú pohotovosť je žalobcovi vyplácaná náhrada v zmysle § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. nemá vplyv na porušenie článku 6 písm. b) smernice č. 2003/88/ES. Námietka žalovaného, že smernica č. 2003/88/ES sa na príslušníkov Hasičského a záchranného zboru v prípade služobného času ako aj ich odmeňovania nevzťahuje, je preto z vyššie uvedených dôvodov nedôvodná. Odvolací súd poukazuje na to, že aj z aktuálnej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že v prípade, ak povaha a rozsah povinností a režim zodpovednosti, ktorý sa vzťahuje na pracovníka vyžadujú jeho fyzickú prítomnosť na mieste výkonu práce, resp. povinnosť byť pre svojho zamestnávateľa k dispozícii a obmedzenia uložené tomuto pracovníkovi počas pohotovosti sú takej povahy, že objektívne a veľmi významne ovplyvňujú možnosť tohto pracovníka slobodne nakladať v tejto dobe s časom, v rámci ktorého sa od neho výkon práce nepožaduje a venovať tento čas svojim

vlastným záujmom predstavuje táto doba služobnej pohotovosti pracovný čas pracovníka (rozsudky vo veci C-214/20, C-580/19, C-344/19).

10.4. Vo vzťahu k nároku na náhradu škody pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní uvádza, že článok 17 ods. 1 smernice č. 2003/88/ES umožňuje členským štátom, aby sa odchyľili od uplatňovania tohto článku za predpokladu, že dodržia všeobecnú zásadu ochrany, bezpečnosti a zdravia pracovníkov, pričom jedným z dôvodov na neuplatňovanie je situácia, keď sa jedná o protipožiarne služby a služby civilnej obrany (ako je v súdnej veci), odvolací súd uvádza, že túto odvolaciu námietku nemožno považovať za dôvodnú, pričom odvolací súd sa v plnom rozsahu zhoduje s názorom súdu prvej inštancie vo vzťahu k tejto námietke, ktorý názor súdu prvej inštancie tento veľmi podrobne odôvodnil v bode 16. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, pričom správne súd prvej inštancie vyslovil záver, že hoci v článku 17 smernice č. 2003/88/ES bola daná možnosť členským štátom odchyliť sa za určitých podmienok od jednotlivých ustanovení smernice podľa článku 17 ods. 3 písm. b/ smernice, v ktorej je uvedené, že v súlade odstavcom 2 tohto článku sa môžu vykonať odchýlky len od článkov 3,4,5,8 a 16, avšak odchýlku od článku 2 alebo 6 smernica nepripúšťa. Súd prvej inštancie zároveň správne poukázal na to, že zákon č. 315/2001 Z. z. o hasičskom a záchrannom zbore v prílohe č. 4, bod 6 preberá smernicu Rady 2003/88/ES, a preto dospel aj k správne záveru, že v danom prípade služobná činnosť žalobcu patrí do pôsobnosti smernice 2003/88/ES.

10.5. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobca neosvedčil, že by mu vznikol nárok na náhradu škody žiadnym spôsobom, pričom veľmi nejasným spôsobom stanovil „škodu“, ktorá mu mala vzniknúť tým, že vykonával nariadenú služobnú pohotovosť, za ktorú bol žalobca v zmysle platnej legislatívy odmeňovaný, odvolací súd uvádza, že zo žaloby ako aj z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je nepochybne zrejmé, že žalobca uplatnil nárok na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) z dôvodu, že u žalobcu došlo v príčinnej súvislosti s porušením práva únie zo strany žalovaného k vzniku škody(nemajetkovej ujmy) v dôsledku zásahu do jeho práva na ochranu zdravia (článok 40 Ústavy SR) z dôvodu, že účelom stanovenia maximálneho týždenného pracovného času bolo podľa odôvodnenia smernice č. 2003/88/ES zabezpečenie potreby odpočinku, aby pracovník (žalobca) v dôsledku vyčerpania, alebo iného nepravidielného rozvrhnutia práce nespôsobil úraz sebe ani spolupracovníkom alebo iným osobám a aby si krátkodobo alebo dlhodobo nepoškodil zdravie a súčasne zásahu do práva žalobcu na súkromie a rodinný život (článok 19 ods. 2 Ústavy SR), pretože reálne musel odpracovať viac, ako bol povinný v zmysle smernice č. 2003/88/ES a musel tráviť čas v práci, prichádzal o čas, ktorý by mohol venovať rodine, záľubám, resp. iných aktivitám, ktoré nesúvisia s jeho pracovným zaradením. Je tiež zrejmé, že výšku nároku žalobca odvodil od počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odsľúžil a neboli mu započítané do služobného času. Žalobca si žalobou neuplatnil nemajetkovú ujmu podľa počtu odpracovaných hodín nad limit 48 hodín týždenne, pričom za primeranú náhradu označil žalobca finančné odškodnenie rovnajúce sa odmene, ktorú mu priznáva zákon o hasičskom a záchrannom zbore pri nariadenej služobnej povinnosti podľa § 122 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona.

Súd dospel k správne záveru ohľadom splnenia predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú žalobcovi porušením práva únie, pričom predmetné predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú porušením práva únie vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora. Podľa judikatúry Súdneho dvora štát zodpovedá jednotlivcovi za škodu spôsobenú porušením práva únie, ak porušená norma práva únie priznáva právo fyzickým osobám alebo právnickým osobám, alebo zakladá povinnosti pre členský štát, porušenie práva únie je dostatočne závažné a medzi porušením práva únie členským štátom a vznikom škody jednotlivca existuje príčinná súvislosť s tým, že o výške náhrady škody vždy rozhoduje vnútroštátny súd. Odvolací súd je v súlade s názorom súdu prvej inštancie toho názoru, že v súdnej veci boli predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú žalobcovi v dôsledku porušenia práva únie splnené. Odvolací súd uvádza, že článok 6 písm. b/ smernice 2003/88/ES priznáva pracovníkom právo na priemerný týždenný pracovný čas, vrátane nadčasov v rozsahu 48 hodín. Toto ustanovenie smernice má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Ustanovenie článku 6 písm. b/ smernice 2003/88/ES nebolo do právneho poriadku Slovenskej republiky prebraté správne, pretože umožňuje, aby priemerný týždenný pracovný čas žalobcu, vrátane nadčasov presiahol 48 hodín, keď do pracovného času sa v rozpore s čl. 2 ods. 1 smernice žalobcovi nezapočítava čas služobnej pohotovosti, pričom v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, a to listinnými dokladmi, ktoré boli vypracované zamestnávateľom žalobcu, že za sporné obdobie, ktoré je predmetom sporu, a to od marca 2018 do marca 2021 vrátane, dochádzalo k tomu, že priemerný týždenný služobný čas žalobcu presahoval hranicu 48 hodín, na čo poukázal súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia v bode 63 až 66, pričom zároveň rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje aj prehľadnú tabuľku, z ktorej vyplýva počet hodín odpracovanej pracovnej pohotovosti. Zároveň je splnená aj podmienka porušenia práva únie dostatočne závažným spôsobom,

keďže porušenie článku 6 písm. b/ smernice vo vzťahu k žalobcovi je dostatočne závažné, pretože ide o porušenie jasnej a konkrétnej normy únie, ktorá pokiaľ ide o hornú hranicu priemerného týždenného pracovného času neponecháva členským štátom priestor na voľnú úvahu a súčasne ide o porušenie práva únie, ktoré je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora (rozsudok C-429/09). Splnená je aj podmienka príčinnej súvislosti medzi porušením práva únie členským štátom a vznikom ujmy u jednotlivca, keď v príčinnej súvislosti s porušením práva únie zo strany žalovaného došlo u žalobcu k vzniku škody (nemajetkovej ujmy), a to v dôsledku zásahu do jeho práva na ochranu zdravia v zmysle článku 40 Ústavy SR a tiež v dôsledku zásahu do práva žalobcu na súkromie a rodinný život v zmysle článku 19 ods. 2 Ústavy SR, keďže žalobca reálne musel odpracovať viac ako bol povinný v zmysle smernice 2003/88/ES, a to na úkor svojich blízkych ako aj seba, pričom musel tráviť čas v práci a prichádzal o čas, ktorý by chcel a mohol venovať rodine, priateľom, svojim záľubám, resp. iným aktivitám, ktoré nesúvisia s pracovným zaradením žalobcu.

Nie je dôvodná odvolacia námietka žalovaného, že medzi porušením práva únie a vznikom škody žalobcu nie je príčinná súvislosť z dôvodu, že žalobca neupozornil svojho zamestnávateľa na porušovanie jeho práva a nepožiadali ho o náhradu škody, a teda nevyvinul primerané úsilie na zamedzenie vzniku škody. Odvolací súd uvádza, že na postavenie žalobcu ako hasiča sa vzťahuje judikatúra Súdneho dvora (rozsudky C-429/09 a C-445/06), z ktorej judikatúry vyplýva, že by bolo v rozpore so zásadou efektivity uložiť poškodeným osobám povinnosť systematicky využívať všetky právne prostriedky, ktoré sú im k dispozícii, keď by to spôsobilo nadmerné ťažkosti alebo by to od nich nebolo možné rozumne vyžadovať, výkon práv priznaných jednotlivcom priamo uplatniteľnými ustanoveniami práva únie by bol znemožnený alebo nadmerne sťažený, ak by ich návrhy na náhradu škody založené na porušení práva únie museli byť zamietnuté alebo čiastočne zamietnuté iba z dôvodu, že sa jednotlivci nedomáhali práva, ktoré im priznáva právo únie, a ktoré im vnútroštátny zákon odoprel. Pracovníka je potrebné považovať za slabšiu stranu v rámci pracovnoprávneho vzťahu, takže je nutné zabrániť tomu, aby ho mal zamestnávateľ možnosť v jeho právach obmedzovať, vzhľadom na toto slabšie postavenie, môže byť takýto pracovník odradený od otvoreného uplatňovania svojich práv voči zamestnávateľovi, keďže uplatňovanie týchto práv ho môže vystaviť opatreniam zamestnávateľa, ktoré môžu mať vplyv na pracovnoprávny vzťah v neprospech tohto pracovníka. Vo veci ako je vec tohto súdneho sporu, ktorá sa týka porušenia ustanovenia práva únie s priamym účinkom zo strany zamestnávateľa, vyžadovanie splnenia podmienky, aby dotknutí pracovníci najprv požiadali svojho zamestnávateľa o skončenie porušovania práva únie na účely získania náhrady škody vzniknutej v dôsledku tohto porušenia by malo za následok, že orgánom dotknutého členského štátu by sa umožnilo, aby bola povinnosť dbať o dodržiavanie takýchto noriem systematicky prenášaná na jednotlivca, čím sa týmto orgánom môže umožniť, aby boli v prípade nepodania takejto žiadosti vyňaté z ich dodržiavania; vyžadovanie takejto podmienky by potom znamenalo spochybňovanie práva na náhradu škody, ktorý má základ v právnom poriadku únie a povinnosti členských štátov zabezpečiť jeho dodržiavanie bez toho, aby ju mohli preniesť na jednotlivcov. Článok 6 písm. b/ smernice 2003/88/ES nevyžaduje, aby dotknutí pracovníci požiadali svojho zamestnávateľa o dodržanie minimálnych požiadaviek upravených týmto ustanovením, a preto za týchto podmienok správne dospel súd prvej inštancie k záveru, že nemožno považovať za primerané požadovať od žalobcu, ktorému vznikla škoda z dôvodu, že boli porušené jeho práva, aby na účely uplatnenia nároku na získanie náhrady tejto škody najprv vyvíjal iniciatívu vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi. Predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu vzniknutú žalobcovi boli splnené.

11. Žalobca sa žalobou domáhal zaplataenia nemajetkovej ujmy v sume 4.196,09 Eur, ktorú vyčíslil ako súčet odpracovaných hodín služobnej povinnosti za obdobie od marca 2018 do marca 2021, vrátane a rozdielu peňažnej náhrady vyplácanej za určenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. a náhrady za nariadenú služobnú pohotovosť podľa § 122 ods. 2 písm. a/ zákona č. 315/2001 Z. z., pričom v konaní pred súdom prvej inštancie výpoveďou v spojení s listinnými dôkazmi, ktoré má žalobca k dispozícii od svojho zamestnávateľa, preukázal, tak ako to vyhodnotil súd prvej inštancie, že pri takomto rozvrhnutí pracovného času, ktorý je v rozpore s právom EÚ prichádza o voľný čas, ktorý by inak mohol venovať rozvoju osobných, rodinných, priateľských vzťahov, fyzickej a psychickej relaxácii. Domáhal sa náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy vyčíslenej podľa počtu hodín služobnej pohotovosti, ktoré reálne odslúžil, a ktoré mu neboli započítané do služobného času (čo je rozpor s čl. 2 ods. 1 smernice), nedomáhal sa nemajetkovej ujmy vyčíslenej za presný počet odpracovaných hodín nad limit 48 hodín týždenne. Z konania pred súdom prvej inštancie ako aj z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalovaný nerozporoval dôkazy predložené

žalobcom ani výpočet času služobnej pohotovosti a správne preto súd prvej inštancie skutočnosti tvrdené žalobcom a preukazované listinnými dôkazmi súd považoval za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP).

11.1. Odvolací súd uvádza, že smernica 2003/88/ES neobsahuje ustanovenia o práve na náhradu škody v prípade jej porušenia. Náhrada škody spôsobená jednotlivcovi (občanovi členského štátu EÚ) porušením práva únie musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu práv jednotlivca. Vnútroštátne právo členských štátov musí určiť, aby pri dodržaní zásad rovnocennosti a efektívnosti bolo stanovené, či sa náhrada škody musí poskytnúť vo forme udelenia dodatočného náhradného voľna alebo vo forme finančného odškodnenia a tiež definovať pravidlá týkajúce sa spôsobu výpočtu tejto náhrady. Právny poriadok SR tiež nemá výslovnú úpravu ohľadne práva jednotlivca na náhradu škody proti štátu spôsobenej porušením práva únie. Ani zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci takúto právnu úpravu neobsahuje, preto súd prvej inštancie správne ustálil, že vzhľadom na zistený skutkový stav má ujma žalobcu najbližšie k zásahu do osobnosti žalobcu (analogia podľa § 11 až 13 Občianskeho zákonníka). Žalovaného odvolacia námietka, že žalobca nepreukázal spôsobenú ujmu nie je dôvodná, pretože z vykonaného dokazovania v konaní pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že žalobca v žalovanom období od marca 2018 do marca 2021 odpracoval celkovo 1984,14 hodín služobnej pohotovosti, ktoré mu v rozpore s čl. 2 ods. 1 smernice č. 2003/88/ES neboli započítané do pracovného času a zároveň opakovane dochádzalo u žalobcu k prekročovaniu limitu 48-hodinového týždenného služobného odpracovaného času.

11.2. Odvolací súd nesúhlasí ani s námietkou žalovaného, že v súdnej veci neboli splnené podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobca sa mal domáhať upustenia od takého zásahu od svojho zamestnávateľa s poukazom na to, že žalobca sa domáha len finančného plnenia, ktoré má slúžiť len ako akási kompenzácia bez toho, aby tento údajný protiprávny stav bol do budúcnosti napravený. Súd prvej inštancie so zreteľom na povahu osobnostného práva, ktoré bolo v danom prípade porušené, a to právo na ochranu zdravia a právo na súkromie a okolnosti porušovania práva žalobcu správne dospel k záveru, že v súdnej veci sú splnené podmienky na aplikáciu § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, t. j. na priznanie zadosťučinenia v peniazoch. Aj podľa názoru odvolacieho súdu vychádzajúc z povahy porušeného práva a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, keď žalovaný ako členský štát EÚ neprijal opatrenia nevyhnutné za zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa článku 6 písm. b/ smernice 2003/88/ES a zároveň za situácie, že do pracovného času nie sú zarátané nadčasy služobnej pohotovosti je dôvodný záver, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu ani žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah, ktorým je štát namieste. Rovnako berúc do úvahy už vyššie uvedené neprichádza do úvahy ani morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie, odvolanie výrokov a pod. Z formulácie § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zníženie dôstojnosti a vážnosti fyzickej osobe v spoločnosti je len príkladmo uvedené, kedy fyzickej osobe môže vzniknúť právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom právna úprava v ust. § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka nevyklučuje, aby fyzická osoba použila aj iné prostriedky ochrany. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, aby boli odstránené následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie; týmto zadosťučinením sa rozumie morálna satisfakcia; peňažná satisfakcia prichádza do úvahy tam, kde by satisfakcia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nejavila ako postačujúca. Odvolací súd teda uvádza, že je v zhode s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovi ako fyzickej osobe vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Polemika žalovaného v podanom odvolaní, keď uvádza, že otáznym zostáva akú činnosť by chcel žalobca vykonávať v čase služobnej pohotovosti kedy musí byť prítomný na pracovisku, keď tento čas pripadá na nočné hodiny, ktoré každá fyzická osoba využíva na spanie a je objektívne (takmer) vylúčené, aby sa tento čas mohol využívať nejakou inou zmysluplnou činnosťou, prípadne ho plnohodnotne tráviť s rodinou, neobstojí. Námietka, že pokiaľ nie je nariadený služobný zákrok, žalobca môže odpočívať alebo sa venovať inej činnosti, s poukazom na to, že pri nariadenej služobnej pohotovosti je v mieste vykonávania štátnej služby určený resp. vymedzený priestor na odpočinok, čo znamená, že zamestnávateľ vytvára podmienky na oddych zamestnanca a v čase služobnej pohotovosti sa preto od žalobcu nevyžaduje aktívna činnosť, a teda mimo času skutočného výkonu práce môže žalobca odpočívať alebo sa venovať inej činnosti, rovnako neobstojí, a to z dôvodu, že žalobca vykonáva službu na mieste určenom zamestnávateľom, musí tam byť fyzicky prítomný a bez ohľadu na to, že nemusí byť „aktívny“ počas celej dĺžky trvania služobnej pohotovosti a že má vytvorené podmienky na oddych, resp. spánok, musí byť plne k dispozícii a pripravený okamžite plniť svoje povinnosti, nenachádza sa, a teda je oddelený od svojho vlastného sociálneho, súkromného prostredia, rodinných

a spoločenských väzieb a jeho možnosť organizovať si svoj súkromný čas a program, venovať sa svojim vlastným potrebám je z týchto dôvodov fakticky vylúčená. Práva žalobcu vyplývajúce zo Smernice 2003/88/ES neboli štátom dodržiavané, pričom zároveň bolo pomerne dlhé obdobie porušované právo žalobcu na odpočinok, a to aj napriek tej skutočnosti, že žalobca v spoločnosti plní zodpovedné úlohy, a preto bolo dôležité, aby mal možnosť si po práci náležite odpočinúť. Z týchto dôvodov preto odvolací súd považuje nárok žalobcu za dôvodný a prisúdenú náhradu nemajetkovej ujmy za primeranú, pričom k porušeniu práv žalobcu dochádzalo práve výkonom služobnej pohotovosti. Keďže nemajetkovú ujmu nie je možné nahradiť inak z dôvodu uplynutia času, berúc do úvahy špecifickosť zásahu do osobnosti žalobcu v dôsledku porušenia práva Únie a trvanie tohto zásahu, nie je primerané porovnávanie s inými obdobnými prípadmi zásahov, ako to namietal žalovaný v podanom odvolaní. Prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy neprevyšuje ani náhrady priznané v prípadoch zásahov do osobnosti neoprávnenou kritikou, resp. usmrtením člena rodiny alebo obetiam trestných činov. Zároveň neobstojí ani argumentácia žalovaného, že nemôže byť stranou sporu o ochranu osobnosti, z dôvodu, že v právnom poriadku Slovenskej republiky neexistuje osobitná právna úprava obsahujúca náležitosti konania o náhrade škody spôsobenej porušením únieového práva s tvrdením, že žalovaný nemôže byť účastníkom sporu o ochranu osobnosti majúc za to, že v takomto prípade žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, k čomu odvolací súd uvádza, že k otázke pasívnej vecnej legitimácie žalovaného sa už odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia vyjadril vyššie.

12. Odvolací súd vychádzajúc zo skutkového stavu, ktorý zistil súd prvej inštancie, a odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie po vyhodnotení odvolania žalovaného ako nedôvodného, rozsudok súdu prvej inštancie postupom v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil vo veci samej, ako aj v závislom výroku o trovách konania. V odvolacom konaní neboli zistené nesprávne skutkové zistenia z vykonaných dôkazov, ktoré boli vykonané pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie posúdil vec právne správne. Tvrdenie žalovaného, že rozsudok súdu prvej inštancie je v určitej časti arbitrárny a nedostatočne odôvodnený, nie je dôvodné, keď rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne a zrozumiteľne odôvodnený a spĺňa všetky náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Súd sa správne a náležite vysporiadal so všetkými podstatnými otázkami ohľadom základu uplatneného nároku, ako aj jeho výšky.

Súd prvej inštancie rozhodol správne aj v časti trov konania pri právnej aplikácii ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Keďže žalobca bol v konaní plne úspešný, súd prvej inštancie správne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom výška týchto trov bude určená osobitným uznesením súdu prvej inštancie postupom v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol postupom v zmysle § 261 ods. 1, § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Keďže v odvolacom konaní bol úspešnou stranou sporu žalobca, odvolací súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, a to v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o ich výške.

14. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťel'om fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťel'om právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel' v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaťel' domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).